

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVIII. št. 170 (14.261)

Trst, petek, 24. julija 1992

primorski dnevnik

60100200

NICA

hi 6 - PP 559
96-600
D 1
18

aggio 1
92-535723

tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

Poslanski komisiji za finance in proračun včeraj odobrili spremenjeni dekret

Vlada je ublažila davčni pritisk toda polemik le ni mogla utišati

*Popravki zadevajo med drugim premoženjski davek na nepremičnine in pravično stanarino
Odlok začne danes obravnavati zbornica, opozicija pa je že napovedala obstrukcionizem*

RIM — Poslanski komisiji za finance in proračun sta odobrili zakonski osnutek s popravki k odloku o javnih financah, s katerim namera-va vlada omogočiti državnim blagajni pridobitev svežih 30.000 milijard lir. Popravki zadevajo predvsem premoženjski davek na nepremični-
ne, tako imenovano pravično stanarino in me-
hanizem za privatizacijo poldržavnih holdin-
gov. Zbornica bo obravnavala spremenjeni de-
kret danes in v ponedeljek, glasovanje o njem
pa bo v torek in sredo, nakar pojde odlok v
senat. Severna liga in Stranka komunistične
prenove sta iz protesta proti takšnemu postop-
panju že najavili oster obstrukcionizem, kakr-
šnega pa Demokratična stranka levice v dolo-
čenem pogledu pripisuje prav večinskim stran-
kam, ki da niso sposobne odločnih in hkrati
pravičnih odločitev; medtem ko bi bilo treba
udariti po razsipništvu, ne znajo ukreniti nič
boljšega, kot zasuti skromnejše sloje prebival-
stva z novimi davki, se glasi očitek iz vrst DSL.

Naslovniki očitkov seveda ne mislijo tako.
Amato, Gorla in drugi vladni možje pojasnju-
jejo, da je dekret po vnešenih popravkih pro-
nejši, da ga bo mogoče hitreje izvajati in da
osvaja nekatere zahteve manj premožnih ljudi.

Finančni minister pa je tudi opozoril, da de-
kreta nikakor več ne gre spreminjati!

Med glavne novosti sodi ta, da bodo po no-
vem obdobju tudi zazidljiva zemljišča in ne
samo hiše. Davek na zemljišča bo znašal 3 pro-
mille tržne vrednosti, torej ravno toliko kolikor
je predvideno za drugo stanovanje. Davčna
stopnja za prvo stanovanje (v katerem lastnik
in družinski člani redno bivajo) ostane nespre-
menjena pri 2 promilih njegove vrednosti, od
katere pa gre odšteti 50 milijonov lir.

Glede pravične stanarine se je vlada odloči-
la, da ukine prvotno določeno omejitev 50 mi-
lijonov lir letnega dohodka, iznad katerih od-
pade pravica do takšne stanarine. Lastnik in
najemnik se bosta lahko kar sama - mimo za-
konskih predpisov - pogodila glede višine
pravične stanarine (ostane pa obveznost, da jo
je treba letno prilagoditi Istatovi censi pregled-
nici); Če pa se ne bosta mogla pogoditi, se bo
veljavnost najemninske pogodbe avtomatično
podaljšala za dve leti. Pravična stanarina ne bo
veljala za najemninske pogodbe, ki so bile ali
bodo sklenjene po letošnjem 11. juliju in ki
zadevajo poslopja, ki do istega datuma še niso
bila uradno dograjena.

Dalje je vlada znižala z 0,8% na 0,6% povi-
šek socialnih prispevkov, ki jih morajo plače-
vati uslužbenci. Z druge strani je potrdila iz-
redni davek v višini 6 promilov na hranilne
vloge, ki so jih imeli občani 9. julija v banki
ali na pošti, kakor tudi dodatni davek v znesku
3% za vse, ki ne bodo poravnali premoženjske-
ga davka na nepremičnine do 30. septembra
letos (vsekakor ga bodo morali plačati najpoz-
neje do 15. decembra). Banke pa bodo dolžne
poravnati premoženjski davek na hranilne vlo-
ge najkasneje do 15. in ne do 21. septembra.

Nazadnje se je vlada premislila glede preus-
troja IRI, ENI, INA, ENEL, IMI in BNL. Spre-
menijo se sicer v delniške družbe, ne bodo pa
to nekakšni superholdingi, ampak bodo prešle
pod neposredno nadzorstvo zakladnega minis-
trstva, ki bo uveljavljalo svoje delničarske pra-
vice sporazumno z ministrstvom za industrijo
in proračun in po lastni uvidevnosti spremen-
ilo ustroj družb s spojitvami, prodajami itd.

Včeraj je bil tudi sestanek vlada-Confindus-
tria glede pogajanj o dohodkovni politiki (v
sredo se je vlada sešla s sindikati). Tristranska
pogajanja naj bi se začela v ponedeljek.

Ogorčenje po sprejetju amandmaja o pravici poročanja

RIM — Pravosodna senatna
komisija je včeraj protimafijs-
skemu odloku dodala amand-
ma, ki ga je nato vlada zavrni-
la. Amandma je namreč pred-
videval stroge kazni za vse
tiste, ki bi v tisku objavljali
vesti, ki so še zavite v preis-
kavalno tajnost. Popravek je
predlagal socialistični senator
Franco Castiglione, odobrili
pa so ga ob nasprotnih glasov-
vih DSL, SKP, Rete, Zelenih in
samega predsednika komisije
Rolanda Riza (SVP). Kršilce
naj bi po novem amandmaju
kaznovali s priporom do treh
let, z globo od dveh do deset
milijonov lir in z zaplenbo
časopisa.

Odobritev amandmaja je
nemudoma sprožila val pro-
testov in ogorčenja. Najbolj
glasne so bile stanovske orga-
NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Po Carringtonovem neuspehu skuša vstopiti v igro Francija

Okrepljene diplomatske pobude ne zaustavijo srbske agresije

LJUBJANA — Včeraj dopoldne so nekateri že po-
mišljali na nekoliko daljšo prekinitev spopadov. Ven-
dar pa je okoli 11. ure v Sarajevu spet počilo. Grana-
ta, ki je padla blizu skupine ljudi pred domom kultu-
re v Hrasincu, ki so čakali na humanitarno pomoč, je
napravila pravo razdejanje. Radio Bosna in Hercegov-
ina je sporočil, da so pri tem štiri osebe izgubile
življenje, trideset pa jih je bilo ranjenih. Zelo aktivni
so bili spet ostrostrelci v različnih predelih Sarajeva, s
težjim orožjem pa so napadali nekatera obrobna sara-
jevska naselja. Vsem pa je bilo dokončno jasno, da se
bodo spopadi še stopnjevali, ko je ostrostrelec na poti
k sarajevskemu letališču težko ranil novinarko ame-
riške televizijske mreže CNN.

Medtem pa so po svetu ugibali, v kolikšni meri je
Britancem uspelo zgladiti spor z generalnim sekretar-
jem Organizacije združenih narodov Butrosom Gali-
jem, ki je nastal potem, ko se je Gali zoperstavil brit-
tanski ideji, da naj bi sile Združenih narodov v BiH
nadzorovale predajo težkega orožja od v BiH vojsku-
jočih se strani, tako kot predvideva zadnji londonski
sporazum o premirju v Bosni in Hercegovini. Včeraj
so zlasti v Londonu poskušali ustvariti vtis, da je bil
predvčerajšnji nepričakovani sestanek med šefom bri-

tanske diplomacije Hurdom in generalnim sekretar-
jem Galijem na sedežu OZN v New Yorku uspešen.
Po teh informacijah Gali naj ne bi apriori nenaklonje-
no ocenjeval zadnjega sporazuma treh predstavnikov
iz Bosne in Hercegovine in lorda Carringtona, vendar
pa izraža svojo nemoč, da bi v Bosno in Hercegovino
pošiljal še dodatne plave čelade, ki bi bile nujno po-
trebne za komplicirano operacijo prevzema težkega
orožja.

Včeraj so se spet oglasili Francozi s svojo ponud-
bo za širšo mednarodno konferenco o rešitvi Jugoslo-
vanskega problema, katero sestav bi presegel seda-
njo Carringtonovo konferenco o Jugoslaviji. Francozi
so že pred časom predlagali, da naj bi na tej konfe-
renci sodelovali tudi Združeni narodi in sicer z vsemi
stalnimi članicami Varnostnega sveta in vse nekdani
Jugoslaviji sosedne države. Francozi očitno menijo,
da tok vojnih dogodkov v Bosni in Hercegovini potr-
juje, da zadnja mirovna akcija lorda Carringtona in
britanske diplomacije ni bila uspešna, in zato znova
aktualizirajo svoj predlog in svojo vlogo in ambicije

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Danes bo pogreb ubitega sodnika Borsellina

Množični odstopi palermskih sodnikov

PALERMO, RIM — Danes zjut-
raj bo v Palermu pogrebna sveča-
nost za tragično umrlim sodnik
Paolom Borsellinom. Pogreb bo (v
skladu z željo, ki jo je izrazil sam
Borsellino) v zasebni obliki, nanj
so Borsellinovi svojci poleg pred-
sednika republike Scalfara pova-
bili tudi pravosodnega ministra
Martellija, šefa policije Parisija in
druge predstavnike države.

Preiskava o pokolu v ulici Ma-
riano d'Amelio je medtem v slepi
ulici. V palermski kvesturi je bil
včeraj sestanek med funkcionarji
Criminalpol, policije in ameriške-
ga FBI, hkrati so okrepiли nadzor v
širšem palermskem zaledju in sa-
mem mestu. Konkretnih rezulta-
tov pa ni bilo, saj je spodletela
tudi past, ki so jo v palermskem
predmestju nastavili proti do-
mnevnomu mafijskemu voditelju
Paolu Albanu.

Spričo neurejenega položaja je
včeraj dalo ostavko 8 od 16 sodni-
kov, ki delujejo v okviru tamkaj-
šnjega protimafijskega pravdnis-
tva. Osmerica je izdala dokument,
v katerem odkrito govori o po-
manjkanju politične volje, admi-
nistrativno—organizacijskih po-
manjkljivosti in tehnični neprir-
avljenosti ministrstva za notranje
zadeve v boju proti organiziranemu
kriminalu. Takšne razmere ne
zagotavljajo uspešnega delovanja
sodnih organov, to pa je — kot je
poudarjeno v noti — dovolj teh-
ten razlog za skupinsko ostavko.
Osmerica je izjavila, da bo prekli-
cala ostavko le v primeru, ko bi
prišlo do konkretnih sprememb v
boju proti mafiji.

O ostavki sodnikov bo prihodnji
teden razpravljaj Višji sodni svet.
Ta je tudi sklenil, da bo »oživel«
delovno protimafijsko skupino.
Omenjena skupina se bo srečala s
sodniki, ki so se odločili za ostav-
ko.

Odstop sodnikov ni bil edini
dogodek, ki je razgrel politično
ozračje. Še več hrupa so povzročile
izjave ideologa Severne lige
Gianfranca Miglia; le—ta je v in-
tervjuju za tednik Europeo zahte-
val, naj se italijanska država
umakne s Sicilije. Miglio se je za-
vzel za suvereno in neodvisno Si-
cilijo, če pa bi prišlo do obračuna-
vanja med mafijo in prebival-
stvom, bi to bila »njihova stvar«.
Med prvimi, ki so kritizirali Mig-
liove izjave je bil minister Martel-
li, ki je dejal, da to ni najboljši
način za počasitev spomina Falco-
neja in Borsellina.

V senatu so včeraj razpravljali o
protimafijskem vladnem odloku.
O njem bodo glasovali danes, v
primeru, da ga bo podprla večina
senatorjev, bodo odlok spremenili
v zakon.

Washington se že pripravlja na novo bombardiranje Iraka?

NEW YORK — Ameriška leta-
lonosilka Saratoga, dve eskortni
križarki in raketni rušilec, ki tre-
nutno plujejo po Sredozemlju, so
preklicali vse načrtovane obiske
v grških in turških pristaniščih.
Posredno ta vest potrjuje, da je
del šestega ameriškega ladjevja v
predalarmnem stanju. Če k temu
dodamo, da že dva dni na savd-
skem oporišču Dahrán s pospeš-
nim ritmom pristajajo ameriška
transportna letala, je lahko vsa-
komur jasno, da Washington mis-
li resno, ko Bagdadu grozi z bom-
bardiranjem, če se ne bo uklonil
zahtevam OZN o preiskavi v po-
slopju ministrstva za kmetijstvo,

kjer naj bi bili baje skriti iraški
jedrski načrti.

Kot je včeraj navedel šef fran-
coske diplomacije Roland Dumas,
bo Varnostni svet OZN v prihod-
njih urah razpravljal o novem ul-
timatu proti Iraku. V Bagdadu pa
je namestnik predsednika vlade
Tarek Aziz poudaril, da njegova
država ne bo klonila pred poni-
žujočimi diktati ZDA in Zahoda.

Ob vsem tem pa se zastavlja
vprašanje, če bodo ZDA tokrat
šle do konca in z vojaško silo po-
vzročile padec Sadamovega reži-
ma. Med zalivsko vojno Bush
tega ni uresničil, ker se je zbal,
da bi Irak razpadel na tri države:
kurdsko, sunitsko in šiitsko.

Neapeljski humor spreminja resnobo v norčijo

»Poletne podkupnine«

NEAPELJ — V teh pasjih dneh,
ko se živostrebrni stolpec vztrajno
dviga, državo pa pretresajo škanda-
li s podkupninami, mafijski pokoli
in napovedani gospodarski mane-
vri, ki bodo dodatno posušili žepe
davkoplačevalcev, so na neapeljski
zasebni radijski postaji »Radio Kiss
Kiss«
poskrbeli za provokativno
razvedrilo. Kdor si želi, da mu pred-
vajajo priljubljeno popevko, mora
voditelju programa poslati podkup-
nino, simbolično seveda. Temu pri-
merno je uravnan celoten glasbeni
program: od naslova — Poletne
podkupnine — do programskih ge-
sel »Podkupi in poslušaj«, »Ni pro-
blemov, saj se bomo zmenili«, »Ni-
koli več ničesar zastoj!«...

Ljubitelji lahke glasbe so množič-
no odgovorili na provokacijo. Prva
podkupnina pa je bila vse prej kot

simbolična, saj je radijska postaja
prejela ogromno sadno torto. Nas-
lednji pa so prišli k pameti, saj je
neka poslušalka ponudila »svoje
najbolj seksi hlačke«
za neko po-
pevko kantavtorja Zucchera, neka
druga je za Beatlese ponudila na
posodo svojega moža za celo polet-
je. Ob takih ponudbah je seveda
zabava zagotovljena, demitizacija
škandala s podkupninami pa prav
tako. Seveda pa so poskrbeli tudi
za popevke, ki obravnavajo sedanjo
italijansko tematiko. V posebni le-
stvici je tako na prve mestu popevka
Un mondo di ladri (Svet tatov) kan-
tavtorja Vendittija. Poletne podkup-
nine bodo vsak dan predvajali po
dve uri vse do 30. septembra, bržko-
ne v upanju, da bo do takrat vsa
zadeva rešena.

Včerajšnja seja mešane slovensko-hrvaške gospodarske zbornice

Hrvaške gospodarstvenike utesnjuje spolitizirano gledanje na probleme

LJUBLJANA — Blagovna menjava med Slovenijo in Hrvaško je v prvem polletju letos znašala 833 milijonov dolarjev, je dejal Dagmar Šuster, sopredsednik mešane slovenske in hrvaške gospodarske zbornice na včerajšnjem drugem zasedanju njenega upravnega odbora. To je dobra podlaga za nadaljnje sodelovanje hrvaškega in slovenskega gospodarstva. Slovenski izvoz na Hrvaško je znašal 15,9%, uvoz iz Hrvaške pa 16% celotnega izvoza in uvoza Slovenije v prvih šestih mesecih letos. Državi naj bi zato s svojimi ukrepi omogočali in pospeševali medsebojno gospodarsko sodelovanje.

Dagmar Šuster je poudaril, da je treba čimprej razrešiti medsebojna dolgovanja, in sicer z izdajo vrednostnih papirjev, ki naj bi kotirali na zagrebški in ljubljanski borzi. Ob tem je predlagal, da se ta vprašanja rešujejo tudi s

kompenzacijskimi posli in obrestovanjem sredstev na nerezidenčnih računih v bankah.

Glede carinskih vprašanj je dejal, da je lažje in hitreje odpeljati in pripeljati blago v Nemčijo kot v Hrvaško. Do Nemčije trajata pot in carinjenje dan ali dan in pol, do Hrvaške pa več dni, celo teden, čeprav je ta država petkrat bližje kot Nemčija. To je zelo pomembno vprašanje, saj sta Slovenija in Hrvaška v zadnjih treh letih izgubili veliko trgov. Direktor slovenske carine Franc Košir se s temi trditvami ni strinjal.

Slovenski gospodarstveniki so v razpravi največkrat postavili vprašanje glede lastnine slovenskih podjetij na Hrvaškem, saj slednje tam ne obravnavajo kot slovensko lastnino, ampak kot hrvaško. Na tem področju državi nista dosegli dogovora, da bi ta zelo pomembna vprašanja za zdaj zamrzili, dokler ne bo urejena lastninska zakonodaja.

Hrvaški gospodarstveniki so vztrajali pri razumevanju trenutnega stanja na Hrvaškem. Predsednik Gospodarske zbornice Hrvaške inž. Pavle Gaži je dejal, da je hrvaško gospodarstvo moralo opremiti 200.000 hrvaških vojakov in preskrbeti 650.000 beguncev, ob tem, da je v vojni izgubilo več kot četrtino zmogljivosti. Zavzel se je tudi za postopno, toda vztrajno in strpno reševanje medsebojnih vprašanj.

Hrvaški gospodarstvenik Ivan Kapetanović, ki je hkrati tudi predsednik Hrvaške skupnosti v Sloveniji, je zameril Šusterju, ker se ni ogradil od znane izjave slovenskega ministra za zunanje zadeve Dimitrija Rupla glede vojne v BiH.

Na včerajšnji seji upravnega odbora mešane slovensko-hrvaške zbornice so ugotovili, da so delo začele tri komisije, in sicer za carine, plačilni sistem in investicije, ter da to pomeni dobro podlago za nadaljnje delo te zbornice. (STA)

Nesreča armadnega generala na Kosovu

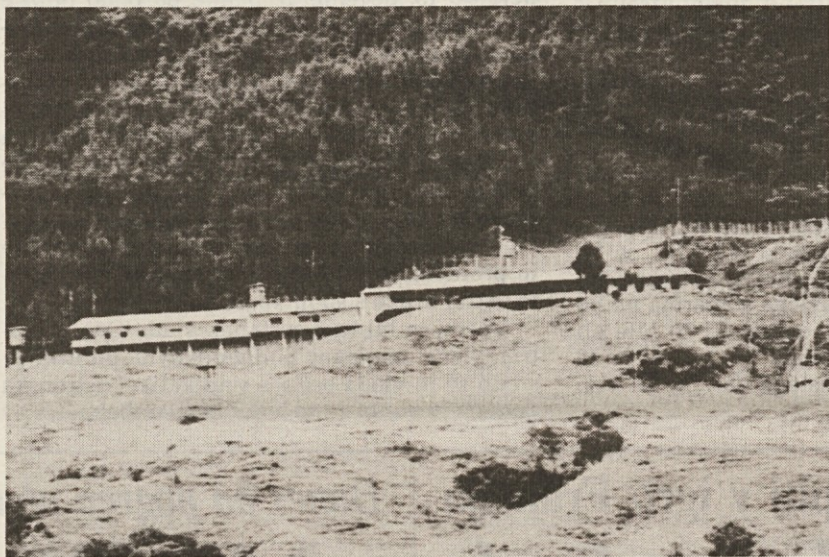
BEOGRAD — Agencija ANSA je sinoči sporočila, da je včeraj na območju gore Brezovica na Kosovu strmoglavil jugoslovanski vojaški helikopter. Beograjski vojaški viri navajajo, da je bilo na krovu pet oseb, ki so izgubile življenje. Med njimi je bil tudi poveljnik tretjega armadnega korpusa general Vladimir Vuković. Po prvih ugotovitvah je šlo za nesrečo in ne za atentat ali pa sestreliitev.

54-letni general Vladimir Vuković je pred imenovanjem za poveljnika tretjega (južnosrbskega) armadnega korpusa poveljeval kninskemu korpusu, kasneje pa še banjaluškem.

Abu Nidalov sodelavec ubit v Libanonu

BEJRUT — Neznanka sta včeraj pred vhodom v palestinsko taborišče Mar Elias pri Bejrutu z avtomatskim orožjem preresetala 42-letnega Valida Haleda, enega od najtesnejših sodelavcev in uradnega glasnika palestinskega skrajneža Abu Nidala. Odpadniška skupina je takoj za zločin obtožila izraelsko obveščevalno službo Mosad in palestinskega voditelja Jaserja Arafata. V Libanonu pa so prepričani, da tudi pri tem umoru kot pri uboju Halila Abul Hana v Dolini Bekaa 16. julija, niso soudeležni izraelski agenti. Po njihovem mnenju je to le odgovor PLO, ker so Abu Nidalovci 30. junija v Sidonu ubili palestinskega poveljnika za južni Libanon Anvarja Madija. Vseeno pa se vsi bojijo, da bi ob morebitnem uspehu bližnjevzhodnih mirovnih pogajanj Abu Nidalovci izvedli kako teroristično akcijo.

Za Escobarjem izginila vsaka sled Predsednik države ga poziva k predaji

BOGOTA — V Kolumbiji še vedno iščejo Pabla Escobarja, vodjo prekupčevalcev s kokainom, ki je v sredo — skupaj z najzvestejšimi sodelavci — pobegnil s kaznilnice v Envigadu (na sliki AP). Skupina je pobegnila po uspešno izvedenem uporu, med katerim je zadržala namestnika pravosodnega ministra, ravnatelja kaznilniške uprave in več drugih talcev. Talce je vojska uspela osvoboditi v sredo, vendar Escobar in pajdaši so kljub temu pravočasno pobegnili. Med posegom vojakov je več ljudi bilo ubitih. Escobarja išče več stotnih vojakov, k predaji ga je pozval sam kolumbijski predsednik Cesar Gaviria. Le — ta je kmalu po Escobarjevem pobegu zanikal govorice, po kate-

rih naj bi »šefa medellinskega kartela« ugrabile ZDA oziroma agenti DEA (organa, ki se ukvarja z bojem proti mamilom). Sicer pa je nepričakovano Escobarjev pobeg precej zmešal načrte kolumbijskega predsedniku; slednji je namreč odpovedal prisotnost na iberško — ameriškem vrhu v Madridu.

Kaznilnica v Envigadu se nahaja 20 kilometrov južno od mesta Medellin; v istih prostorih je še pred letom bila vila samega Escobarja, potem ko se je le — ta predal oblastem, pa so stavbo preuredili v kaznilnico. V njej je Escobar skoraj nemoteno vodil svoje nečiste posle. To je trajalo do torka, ko so Escobarja skušali premestiti v neki drug zapor.

nadaljevanji s 1. strani

● Ogorčenje

nizacije novinarjev, ki v spornem amandmaju vidijo predvsem kršitev svobode tiska in grožnjo zoper pravico do informiranja.

Amandma so kritizirali tudi številni politiki, tako iz vladne koalicije kot opozicije. Med najbolj glasnimi je bil predsednik senata in bivši novinar Giovanni Spadolini, posebno razdražen je bil tudi načelnik senatne skupine PRI Libero Gualtieri; le — ta je izjavil, da sporni amandma nima nič skupnega z bojem proti mafiji.

V imenu vlade se je oglašil pravosodni minister Claudio Martelli in dejal, da vlada nasprotuje omenjenemu amandmaju. Prvič zato, ker pretirano povečuje kazni za kršilce, drugič, ker je naperjen le proti tisku, ne pa proti ostalim sredstvom javnega obveščanja, in tretjič, ker so kazni predvidene le proti tistim, ki širijo novice, ne pa proti virom teh informacij. To pa je — po Martelli-jevem mnenju — dovolj, da ga je vlada zavrnila.

● Okrepljene

na Balkanu.

Dokaj nepoudarjeno so včeraj poročali o najnovejši iniciativi nemškega kanclerja Kohla. Helmut Kohl se je zavzel za mednarodno nadzorstvo nad vsem težkim orožjem v Zvezni republiki Jugoslaviji. Prav tako nemški kancler meni, da bi bilo treba začeti z razoroževanjem in razpuščanjem vojaških formacij na tem območju. Pravzaprav je čudno, da se v najrazličnejših opcijah o rešitvi krize v nekdanji Jugoslaviji ne govori več o možni in nujni demilitarizaciji, ki bi bila lahko za daljše obdobje garant, da se balkanska kladnava ne bi ponavljala. Seveda pa je za zdaj tudi težko reči, koliko so si podobna razmišljanja Kohla in novega jugoslovanskega premiera Panića, ki govori v glavnem o demilitarizaciji Bosne in Hercegovine.

Včeraj se je oglašil tudi novi zunanji minister Zvezne republike Jugoslavije Vladislav Jovanović, ki je to funkcijo opravljal tudi v srbski vladi in predstavljal enega izmed najtesnejših sodelavcev srbskega predsednika Miloševića. Njegova postavitev na mesto zunanjega ministra ZRJ je izzvala v opoziciji in drugih Miloševićevemu režimu nenaklonjenih krogih precej negotovanja, ker menijo, da Jovanović predstavlja kontinuiteto Miloševićeve zunanje politike, zaradi katere se je znašla v mednarodni izolaciji. Jovanović je dejal, da je Zvezna republika Jugoslavija pripravljena priznati neodvisnost vseh nekdanjih republik v Jugoslaviji, vendar pa za to od njih pričakuje, da bodo sedanji Jugoslaviji priznala kontinuiteto s staro. To pa v bistvu pomeni, da Srbi in Črnogorci vztrajajo na tezi, ki so jo že od vsega začetka zavračale vse nekdanje jugoslovanske republike, zdaj pa proti njej deluje in govori tudi večina držav na svetu. Pravzaprav je presenetljivo in neverjetno, s kakšno togostjo Srbija in Miloševićeva politika vztrajata pri nekaterih stališčih, ki jim samo škodijo. Tako je Milošević pred dnevi kategorično zavrnil tudi Carringtonovo pobudo o mednarodni konferenci o Kosovu, ki ima med drugim za cilj vzpostavljati takšnih odnosov na Kosovu, ki bi na eni strani preprečevali srbsko hegemonistično politiko in zanikanje pravic albanske manjšine, po drugi strani pa tudi razraščanje gibanja za veliko Albanijo. Milošević, kot že tolikokrat doslej, spet ne kaže niti najmanjše pripravljenosti za iskanje najustrežnejšega kompromisa, ampak vztrajno ponavlja evidentno neresnico, da imajo Albanci na Kosovu zagotovljene vse pravice in da je Kosovo notranje vprašanje Srbije in Jugoslavije, v katero se nima nihče pravice vmešavati. Glede ocen o Kosovu je Milošević tudi v vidni koliziji z izjavami predsednika jugoslovanske vlade Panića. (NIA)

V Sloveniji so zaostriili pogoje za predčasno upokožitev in pokojnine

MARIBOR — V teh vročih juljskih dneh številni starejši Mariborčani tekajo od vrat do vrat na Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, da bi ulovili še zadnji vlak za odhod v pokoj po starem sistemu pokojninskega zavarovanja iz časov »socialističnega samoupravljanja«, ki ga sicer pravno formalno ni več, delno pa bodo njegove določbe v veljavi še do konca leta.

Odkar je Slovenija samostojna in suverena država, ki si prizadeva najti izhod iz globoke gospodarske in socialne krize z uvajanjem tržnega gospodarstva, ki bo primerljiv z gospodarskimi sistemi v razvitih državah Evrope, se namreč pogoji v katerih so poprej in doslej živeli in delali državljani Slovenije spreminjajo kakor po tekočem traku in takorekoč čez noč. Med tiste velike »preobrate«, ki jih bodo in jih že Slovenci in drugi državljani mlade slovenske države najbolj občutijo na svoji koži, sodijo tudi spremembe na področju pokojninskega zavarovanja. Slovenski parlament je namreč letos spomladi sprejel nov zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, po katerem bodo zaposleni v Sloveniji poslej morali dalj delati in po katerem bodo težje kakor doslej prišli do »zaslužnega statusa upokojenca«.

Moški bodo morali po črki novega zakona tako kakor doslej delati 40 let, vendar pa bodo morali delati do 63 leta starosti, če ne bodo imeli polne delovne dobe — doslej je ta starostna meja za moške znašala 60 let. Ženske bodo tako kakor doslej morale delati 35 let, vendar pa ne do 55. leta starosti kakor doslej, pač pa do 58. leta, če ne bodo imele polno delovno dobo. Ob tem pa ne bo mogoč tako kakor doslej odhod v predčasen pokoj, ki so si ga moški lahko »privoščili«, če so bili stari 55 let in so imeli 35 let delovne dobe. Ženske pa s 30. leti delovne dobe, če so bile stare 50 let. Odslej bodo v predčasen pokoj lahko odhajali samo delavci s statusom invalida in

nekateri brezposelni, seveda pa bodo potem tudi njihove pokojnine temu primerne.

Slovenija z novo pokojninsko zakonodajo pravzaprav išče izhod po »vijugavi« poti iz dokaj zapletene in kontradiktorne situacije v kateri se je znašla v sedanji gospodarski in socialni krizi. V Sloveniji je že več kot 100 tisoč brezposelnih, zato bi ob kroničnem pomanjkanju delovnih mest na prvi pogled razmere lahko ublažili na ta način, da bi omilili pogoje za upokožitev delavcev. Vendar pa je po drugi strani v Sloveniji že okoli 450 tisoč upoko-jencev, saj so se v zadnjih dveh letih številni delavci pred »neprijetnimi« spremembami, ki jih v podjetje prinaša prilagajanje tržnemu sistemu gospodarjenja, »umaknili« v pokoj. Glede na to, da je v Sloveniji zaposlenih nekaj manj kot 700 tisoč delavcev, mora takorekoč vsak zaposlen s svojim delom zagotavljati prejemke enemu upoko-jencu ali brezposelnemu. Pri tem pa je treba upoštevati še eno »specifično okoliščino«, ki velja v Sloveniji. Star sistem pokojninskega zavarovanja namreč ni poznal klasičnih skladov pokojninskega in invalidskega zavarovanja, prav tako pa niso obstajali klasični skladi, ki bi jih delavci »polnili« za slučaj brezposelnosti. Skladi pokojninskega zavarovanja in zavarovanja za primer brezposelnosti so v Sloveniji nekakšni »prazni skladi«, ki se polnijo mesečno s tekočimi prilivi prispevkov zaposlenih, po izplačilu pokojnin in nadomestil brezposelnim pa so ti skladi zopet »prazni«. Pokojninski zavod v Sloveniji ne razpolaga s kakšnim večjim kapitalom tako kakor podobni skladi v državah razvite tržne ekonomije, pač pa je v celoti odvisen od prispevkov, ki jih vsak mesec plačujejo za pokojninsko zavarovanje še zaposleni. Kapital, ki so ga v sklad plačevali in »dajali na stran za stara leta« današnji upoko-jenci, je bil v starem režimu že zdavnaj porabljen oziroma potrošen.

Razumljivo je, da je nov sistem moral najti način, kako dodatno »polniti« in ne samo »prazniti« pokojninski sklad. Novi zakon je tako ukinil predčasne upokožitve, delavcem pa omogoča, da si sami dokupijo delovno dobo za čas, ki so ga prebili na študiju, pri vojakih ali kot brezposelni. Za dokup enega leta delovne dobe mora zavarovanec plačati okoli 1500 mark, delovno dobo pa lahko dokupuje tudi po mesecih. Tako dejansko lahko tisti delavci, ki imajo prihranke in so pripravljeni dokupiti delovno dobo, ponovno odidejo v predčasni pokoj — vendar pa to v novem sistemu ni več »zastonj« tako kakor v »socializmu«.

Prav tako novi zakon predvideva, da se lahko sami pokojninsko zavarujejo tisti delavci, ki niso v rednem delovnem razmerju, pa denimo študirajo za doktorat ali pa so brezposelni ali pa doma skrbijo za otroke in podobno. Vendar pa morajo ti delavci redno mesečno plačevati prispevke in »polniti« pokojninski sklad. Mesečno morajo plačati od 800 do 1300 mark.

Po novi zakonodaji lahko delavcem, ki so opredeljeni kot »tehno-loški višek delovne sile« dokupujejo delovno dobo tudi podjetja, vendar pa na ta način dokupljeno leto precej stane — od 4 do 6 tisoč mark.

Glede ne vse povedano je razumljivo, da številni starejši Mariborčani tako kakor delavci drugod po Sloveniji tekajo kljub poletni vročini po Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Čeprav se trenutno ne da več tako ugodno priti v pokoj kakor pred letom dni, pa vendarle pelje letos še poslednji »socialistični« vlak v pokoj in tega bi pet minut pred dvanajsto mnogi še radi ulovili. Pa tem bomo v pokoj vozili samo še vlaki naravnani po »tržni ekonomiji«, vozovnica za njih pa bo precej dražja, poplačati pa jo bo mogoče z več dela ali s prihranki. (NIA)

Proti ni glasoval noben svetovalec, tri skupine so se vzdržale

Deželni svet odobril zakon o razvidnosti upravnih listin

TRST — Deželni svet je na svoji včerajšnji zadnji seji pred poletnim oddihom odobril zakon o razvidnosti javnih listin. Proti ni glasoval nihče, Zelena lista, Demokratična stranka levice in neofašisti pa so se vzdržali. Zakonsko besedilo se sklicuje na ustrezni državni zakon, pomeniti pa bi moralo bistven zaslug na bolje v odnosih med državljanji in deželno upravo.

Njeni nameščenci bodo morali sleherni postopek izpeljati v natanko določenem času, sicer pa zainteresiranega občana takoj seznaniti z zadevno odločitvijo, kakor tudi s podatkom, kako in do kdaj lahko vložijo morebitni priziv. Prav tako bodo morali obvezno sporočiti prizadetemu, če bo njegova prošnja za finančni prispevek sprejeta ali ne. V primeru administrativnega postopka bo moral biti dotični pravčasno seznanjen z začetkom tega postopka, poleg tega bo lahko vsak trenutek stopil v stik z deželnim uslužbencem, ki je za postopek zadolžen. Novi zakon predvideva tudi poenostavitev takšnih upravnih zadolžitvev in to še zlasti s pomočjo samocertificiranja.

Srž deželnega zakona o razvidnosti je vsekakor v določilu, da morajo biti administrativni dokumenti deželne uprave vselej in vsakomur na ogled. To pravico, ki pritiče slehernemu prebivalcu Furlanije-Juljske krajine, bodo sicer formalizirali z drugim zakonskim ukrepom - zaenkrat, torej do sprejetja novega zakona, bodo ostali v veljavi obstoječi predpisi.

Zakon o razvidnosti dalje priznava deželnim svetovalcem pravico, da pri opravljanju svojih nadzornih in drugih nalog zahtevajo vse ustrezne informacije oziroma, da imajo vpogled v listine, ki zadevajo

dejavnost deželne uprave in raznih deželnih ustanov. Nazadnje pripisuje zakon prav posebno važnost vloži, ki jo opravlja figura državljanovega branilca.

Predsednik deželne vlade Vinicio Turello je med razpravo pojasnil, da želi zakonodajalec s tem zakonom izboljšati upravno delovanje, responsabilizirati deželno osebje in omogočiti državljanom, da bodo lahko neposredno spremljali administrativne postopke ter bili vsak trenutek seznanjeni z njihovim razvojem. Vendar je Turello pripomnil, da bo to mogoče edinole, če bodo organiki številčno okreplili in ga prilagodili novim zahtevam; deželni odbor je že pripravil osnutek novega organika, ki ga bo predložil v pretres skupščini takoj po izteku poletnih počitnic. Obenem je predsednik napovedal predložitev zakonskega paketa za razvoj hribovitih oziroma goratih območij ter za preureditev gorskih skupnosti in krajevnih zdravstvenih enot pa še raznih drugih deželnih ustanov, ki jih bodo postopoma združili.

Deželni svet je včeraj z veliko večino glasov odobril tudi zakon, ki nekoliko popravlja predpise o delovanju civilne zaštite in omogoča deželni upravi, da se bo lahko s primernim ukrepanjem zoperstavila množičnemu navalu beguncev z vojnih prizorišč na območju bivše Jugoslavije v Furlanijo-Juljsko krajino. Kakor je pojasnil predsednik pristojne komisije Angelo Compagnon, bo deželna vlada finančno pomagala beguncem, vendar ne na deželnih tleh, temveč na Slovenskem in Hrvaškem. V Sloveniji se nahaja trenutno kakšnih 70.000 pribežnikov iz Bosne in Hercegovine, v Hrvaški pa jih je približno milijon.

Danes v Vidmu

Protestno zborovanje proti mafiji

VIDEM — Na pobudo številnih političnih strank, sindikatov in najrazličnejših organizacij civilne družbe bo danes v Vidmu množična protestna manifestacija proti mafiji oziroma iz solidarnosti s svojci šestih žrtev nedeljskega pokola v Palermu. Udeleženci se bodo zbrali na Trgu I. maja, od koder bodo ob 20.30 tiho in s prižganimi baklami v rokah krenili na Matteottijev trg, kjer bo otrok prečital imena padlih v zadnjem gnusnem atentatu cose nostre.

Govorov ne bo, pač pa bodo ljudje lahko podpisali ustrezno sporočilo, ki ga bodo prireditelji manifestacije naslovili predsedniku republike Luigijsu Scalfaru.

K protestni manifestaciji so pristopili med drugimi CGIL, CISL in UIL, policijska sindikata SAP in SIULP, republikanci, Stranka komunistične prenovе, socialdemokrati, socialisti, Demokratična stranka levice, VZPI-ANPI, APO, WWF, Lega ambiente, AGESCI in MOVI. Podrobnosti manifestacije so opredelili v sredo med sestankom na videmskem sedežu gibanja za demokracijo Rete.

Kdo zares odganja turiste iz Hrvaške

LJUBLJANA — Predvčerajšnji Novi Vjesnik je dvoumno in konfliktno reagiral na pisanje Primorskega dnevnika o položaju na Jadranu. »Primorski dnevnik ugiha, sklicujoč se na priporočilo nemške Navtične zveze svojim članom, da naj brez predhodne kontrole ne odhajajo na križarjenje ob hrvaški obali, ali so ali niso v Jadranskem morju mine,« piše Novi Vjesnik. Čeprav Primorski dnevnik ni prvi in edini list, ki naj bi postavil vprašanje v zvezi z varnostjo in minami na hrvaškem morju, Vjesnik prav Primorskemu dnevniku pripisuje »umazano igro« odganjanja turistov s hrvaške obale na druga območja. Vjesnik za potrditev svoje teze o »nevoščljivih sosedih« oživlja spomin na zgodbe »o morskimi psih v bližini plaž« in hkrati dodaja, da so si takšne neprijetnosti izmišljali »dragi turistični sosedji«, zlasti Italijani. Novi Vjesnik sicer »samokritično« dodaja, da so tudi na Hrvaškem pogosto uživali ob različnih neprijetnostih v drugih turističnih deželah, ker so pričakovali, da bo zaradi tega več turistov pri njih.

V nadaljevanju svojega pisanja Novi Vjesnik na osnovi pripovedi inž. Ive Iliča, predsednika izvršnega sveta Skupščine občine Vis piše, da »Jadran ni miniran«. Sicer pa predsednik viške vlade pravi, da očitno glasovi o minah v Jadranu očitno krožijo naokrog. Omenil je nekega avstrijskega navtičarja, ki mu je pripovedoval, da so mu v Opatiji svetovali, naj ne pluje na Vis, ker bi bilo lahko to zelo nevarno. Vjesnik sprašuje, kdo je lahko kaj takega svetoval avstrijskemu turistu in dodaja, da Primorski dnevnik vendar ne izhaja v Opatiji...

To pa seveda ni edina neprijetna epizoda v zvezi z letovanjem na hrvaški obali. Namesto, da bi na Hrvaškem ofenzivno privabljali tuje turiste, zlasti iz Slovenije, Italije, Avstrije in Nemčije, neravno reagirajo na kakršne koli pripombe in nejasnosti, ki se v zvezi s turizmom pri njih pojavijo v teh državah. Zelo simptomatično je tudi to, da sredi turistične sezone, ki jo zlasti v Istri v glavnem rešujejo, predvsem turisti iz Slovenije, na veliko pišejo o Slovencih kot nekakšnih uzurpatorjih hrvaškega morja in zlasti istrske obale in tako pravzaprav spodbujajo čudne občutke in nejevoljo pri domačinih, ki bi morali biti gostom iz Slovenije predvsem dobri gostitelji. Kakšno korist naj bi imelo pavšalno in nedokumentirano obtoževanje Slovencev v najbolj gledani oddaji hrvaške televizije, da na meji s Hrvaško odvrčajo tuje turiste od potovanja na Hrvaško? Prav tako je nenavadno, da Hrvati neradi objavljajo podatke o številu slovenskih turistov v njihovih obmorskih letoviščih. Vsekakor bi bilo normalno, da bi slovenske in druge turiste Hrvaška še posebej letos vabila in pričakovala z dobrodošlico in z mnogimi domiselnimi vabilami (teh v Sloveniji za letovanje na Hrvaškem skoraj ni znani), ne pa z jedkimi pripombami o »umazanih igrah«. Prav tako si je težko zamisljati, kako si na Hrvaškem zamisljajo razvoj turizma, če sredi turistične sezone turistične agencije (iz Slovenije), ki naj bi k njim pripeljale še več turistov, inkriminirajo kot nekakšne plenilce hrvaškega morja in hrvaškega bogastva.

(NIA)

Slovenija potrebuje še eno visokošolsko središče - na Obali

KOPER — Kar nekaj tisoč slovenskih srednješolcev (letos menda več kot 4000) se vsako leto ne more vpisati na fakulteto, ker preprosto zmanjka vpisnih mest, trdi Aldo Černigoj, član Obalnega izvršnega sveta. Je sploh čudno, če se potem iz Slovenije vsako leto vpiše na fakultete obmejnih krajev sosednjih držav več in več študentov (menda je takih že večsto). Je torej res odveč razmišljati o novem visokošolskem središču, kot to vneto počno na Obali?

»Če Obala ne postane mrtev rokav, ukleščen med dvema močnima centroma - Trstom in Reko, mora nujno razmišljati o ustanovitvi univerze na Obali,« trdi dr. Dragan Marušič, profesor z ljubljanske Pedagoške fakultete in nadaljuje: »Naravnost pogubna je dogma, po kateri bi Sloveniji zadostali dve univerzi. Razmerja med številom prebivalcev in številom univerz so v svetu bistveno višja v korist univerz. Slovenija bo zaživela vso polnost svojih zmožnosti šele, ko se bo zavrtela okoli svoje osnovne osi "vzhod-zahod" z močnima regionalnima

centroma Mariborom in Obalo - tretjim urbanim konglomeratom v Sloveniji.« Na Obali je poleg Visoke šole za pomorstvo in promet že več let tudi oddelek pedagoške fakultete, ki na visokošolski stopnji izobražuje učitelje za poučevanje tako na šolah s slovenskim učnim jezikom, kot tudi na tistih z italijanskim jezikom. Že lep čas se na Obali temeljito pripravljajo na izvajanje višješolskega študija v tehnologije hotelirstva (nadaljevanje izobraževanja srednje turistične šole), ki naj bi ga (vsaj ob delu) začeli l. 1993. Na Obali vedo, da načrtov ne bodo mogli izpeljati čez noč, potrebovali bodo vsaj 5, morda tudi 10 let, toda na obalnem izvršnem svetu so že začeli razmišljati, na kateri lokaciji bi lahko razvijali svoje visokošolsko središče in s kakšnimi programi. Zamisli je več. Poleg turizma, pomorstva in prometa, razmišljajo o programih, vezanih na kmetijstvo, etnologijo, lingvistiko, ekologijo, umetnost itd.

BORIS ŠULIGOJ

Program »Pozdravljena Slovenija« za razmah turizma vse okrog Izole

IZOLA — Skupina NOV'NA - STUDIO PODEŽELJA d.o.o. iz Raven na Koroškem je sprejela naročilo Republiškega ministrstva za turizem in gostinstvo ter izdelala kompleksen program za razvoj turizma v zaledju Izole.

Tako so bile pod geslom »Pozdravljena Slovenija, dežela še neizkoriščenih priložnosti« predstavljene prve zasnove in ideje. V program so vključeni kraji okoliških vasi Korte in Medoš in okolico, ki so slabo obiskane zaradi slabih cestnih povezav. Ni slučaj, da so prišli ti kraji končno v spomin. Malokdo, tudi domačini, pozna zgodovinsko in arhitekturno dediščino tega okolja, ki sega že v starejšo železno dobo. Tako je nastala ideja, da bi na tem področju obudili življenje skozi dolg zgodovinski čas in v okviru turizma, ki ne bi bil po običajnih normah, približali bogastvo, ki ga nudi zaledje Izole.

Prva novost bi bila rekonstrukcija utrdb - »kaštelirja« - v obliki otroškega igrišča, ki bi nas povedel v čas Histrov. Avtohtoni sorti vina - malvazija in refošk - bi dobili svoje pravo mesto v stari krčmi, urejeni v duhu srednjeveške dobe. Z njo je povezana stara, a preizkušena metoda shranjevanja vina in olivnega olja v amfore in lončene posode.

Bogato ljudsko izročilo, istrska glasba, ples v ljudeh še živijo, zato bodo to ponudbo združili z zanimivo tradicionalno kritežansko kuhinjo, ki se danes ponuja že s kmečkim turizmom.

Tako bo sklenjena tematsko turistična pot - POT VINA IN OLJK -, ki bo povezovala dele slovenske obale z zaledjem. Po delu stare rimske ceste, med vinogradi in nasadi oljk nas bo pripeljala do Simonovega zaliva v Izoli, kjer je bilo antično pristanišče.

Program je mogoče zasnovan ambiciozno, toda ob realnostih, kot so gospodarski zlom, nezaposlenost, zapostavljanje naravnih potencialov okolja in njegovih prebivalcev, se kaže drugačna realnost - združitev prijetnega s koristnim.

MIRJAM FURLAN-BREC

Med begunci iz srbskih taborišč v Bosni

Vzorec iz zadnje vojne

setih dneh, peljali na Doboje, kjer so že bili naši borci. Morali smo čez nek hrib. Bili smo prepričani, da nam bodo streljali v hrbet. Ko so nas naši zagledali, so jokali, ker smo bili lačni, stradani, izmučeni, videti kot prikazni.«

Selma je s hčerama štirinajst dni sedela pred zagrebško džamijo, dokler ji niso neznani ljudje pomagali priti v Savudrijo. V taborišču so ostali še njen oče, brat in drugi svojci. O možu ne ve ničesar.

Refika je s tremi otroci prišla z istim tovornim vlakom. V taborišču je ostal mož. Tudi petnajstletnega sina so hoteli zadržati v moškem taborišču, kjer so mučili vse ujetnike in veliko so jih pobili.

»Mislila sem, da se mi bo zmešalo, ko so mi odpeljali sina, pa so ga, hvala bogu, po silnih prošnjah le izpustili. Četniki so masakrirali, toda sosede in sovaščane poznamo po glasu. Na rokah

imajo rokavice z golimi tremi prsti za svoj pozdrav. Vsak večer so v taborišču mučili moške na vse mogoče načine. Mlade deklice, trinajstletnice, so posiljevali kar v skupinah, do smrti. Bog naj jih kaznuje. Jedli smo namočeno pšenico, zdrob, koruzno moko. Na vlaku so nam pobrali še ves nakit in denar, ki smo ga skrile, da bi lahko prehranile otroke, če bi nam kdaj uspelo priti na prosto. Vasi so požgali, še prej pa so vse hiše oropali. Če so se med sabo skregali, so streljali kar po ujetnikih. Tako so ubili neko žensko ob meni. Otroci so ostali sam na dvorišču.«

Klavci s fakulteto

»Mučili so nas naši sosede, intelektualci. Ne potrebujejo krinke, saj so se vse življenje skrivali za fakultetnimi diplomami,« pripoveduje čedna tridesetletnica z velikimi modrimi kolobarji okrog oči. »Dojenčki so umirali, tudi ženske na porodu. Nismo mi v dvajsetem stoletju. To je pre-

vara. Tudi Evropa naj si odšteje nekaj stoletij. Ne zapisuj si mojega imena, tudi njenega ne. Peta kolona deluje vsepovsod. Maščujejo se lahko nad našimi v Bosni. Tudi v kampu je nekaj Srbinj. Le kako si upajo? Da jih ni sram! Kje imajo moč? To jih vprašaj!«

Videl sem mrtvega dojenčka

Devetletni Haris je bil z mamo in sesticama v taborišču v Trnopolju. V Savudriji je že ves teden. Sedi na skali in gleda v morje. »Moji teti so preluknjali obleko čez trebuh. Sam sem videl. Videl sem tudi povsem mrtvega dojenčka,« pove.

Kje si to videl?

»V taborišču. Kukal sem skozi špranje v vagonu, ko so streljali.« Si se bal?

»Ponoči. Nismo imeli luči. Slišal sem, kako dihalo. Takole,« zajame sapo, napihne obrazek in na ves glas zahrope.

So ti dali kaj jesti?

Povesi glavo in molči, kot da me ne bi slišal.

»Ali veš kaj se dogaja tam, kjer je moj očka?«

ENA BEGIĆ

Pričevanja beguncev iz Bosanske Krajine, ki zadnje čase prihajajo v Slovenijo in na Hrvaško, so grozljiva. Po dolgem času informativne in prometne blokade prve novice prinašajo prav begunci iz srbskih taborišč v Zahodni Bosni. Taboriščniki prihajajo iz več taborišč, izkušnje vseh pa so enako grozljive.

Lakota, posilstva, umori

V begunskem centru Borozija v Savudriji je nekaj beguncev iz taborišča ob legendarni Kozari. Prebivalci Kozarca in okoliških vasi, komaj trideset kilometrov stran od Banjaluke, se niso hoteli vdati brez bojev, zato pa je bilo maščevanje srbske oblasti in njene armade toliko hujše. Vse prebivalce, moške, ženske in otroke, so spravili v taborišče v vasi Trnopolje.

»V Trnopolju nas je bilo okoli deset tisoč,« pripoveduje Selma, ki je z dvema hčerama uspela priti na svobodo. »Nismo imeli ne jesti, ne piti. Ponoči so moške mučili in tudi pobijali. Mnogi se niso vrnili. Ženske so posiljevali, tudi čisto mlade deklice. Slišali smo njihove grozljive krike. S tovornim vlakom so nas, po dvaj-

Včeraj s svojimi vozili manifestirali pred Trgom Unità Avtoprevozniki v velikih težavah: manjkajo odlagališča za odpadke

Na nabrežju, posebej pred Trgom Unità, je bil včeraj okrog pol dne, avtomobilski promet zaustavljen. Avtoprevozniki so namreč s svojimi vozili uprizorili množično demonstracijo, ker je bilo zadnje odlagališče za odpadke v naši pokrajini v bistvu zaprto.

Že itak šibko tržaško gospodarstvo je tako utrpelo še en udarec. Avtoprevozniki so dejansko v velikih težavah zaradi zaprtja edinega odlagališča za odpadke v dolinski občini. Na osnovi tega ukrepa nimajo nobene možnosti, da bi lahko opravljali svoje delo v gradbenem sektorju, ki je strateškega pomena za njihovo dejavnost. Obstaja namreč možnost, da bi na osnovi tega ukrepa zaprli kar 350 podjetij: poleg podjetnikov deluje v tem sektorju še 250 uslužbencev-delavcev, katerih delovno mesto je dobesedno na prepihu.

Da bi opozorili javnost na ta problem, so avtoprevozniki uprizorili protest posebne vrste: s ceste, ki pelje v Dolino so v sprevodu s svojimi vozili krenili na nabrežje pred Trg Unità in s tem povzročili nemalo težav v avtomobilskem prometu. Njihovi predstavniki so se nato srečali s tržaškim prefektom Vitiellom in tehniki pokrajinske uprave, katerim so orisali svoje težave in zahteve za premostitev sedanega stanja.

V bistvu bo treba ta problem rešiti v dveh fazah: najprej premostiti sedanje emergentno stanje, nato pa sprejeti srednjeročne izbire. Ena od možnih rešitev bi bila tudi odlagališča v Zgoniku, Dolini in Miljah. Trenutno je odprto samo odlagališče na cesti, ki pelje v Bazovico, vendar pa ne zadošča potrebam, ki jih imajo avtoprevozniki. Da bi administrativni postopki hitreje stekli, je tržaški prefekt dal pobudo za vrsto srečanj z zainteresiranimi občinskimi upravami in izrazil svojo razpoložljivost, da se vprašanje čimprej reši.

Avtoprevozniki v tej situaciji predlagajo rešitev začasnega skladiščenja, ki že deluje na pomolu 0. Poleg tega so se obvezali, da ga bodo sami upravljali z ustanovitvijo konzorcija. Vendar pa tudi v tem primeru so postopki zapleteni in zahtevajo veliko časa. V bližnji prihodnosti bodo skušali rešiti problem tudi z odprtjem odlagališč onstran meje, v Sloveniji.

Poleg tega pa avtoprevoznike bremenijo še en problem in sicer vprašanje dodelitve kontingenta nafre po znižani ceni. Kot pravi predsednik kategorije Giuseppe Spartà, avtoprevozniki, ki so včeraj manifestirali pred Trgom Unità, ne prejemajo nafte po znižani ceni,

zaradi česar vlada med temi delavci veliko nezadovoljstvo. Zato zahtevajo, da Trgovinska zbornica spremeni to svojo sporno odločitev in da se za skupno mizo ponovno prediskutira celotna zadeva.

Trgovinska zbornica je namreč avtoprevoznikom dodelila mnogo nižji kontingent nafte od zahtevanih 30 milijonov litrov: točneje 11.497.000 litrov, ki le delno zadoščajo potrebam avtoprevoznikov in kar odgovarja le 69% celotne uporabe goriva v pokrajini. TZ v tej zvezi pojasnjuje, da obstajajo možnosti, da spremeni to svoje stališče in kriterije, po katerih so bili dodeljeni kontingenti nafte po znižani ceni.

Včerajšnje stavke in manifestacije ob Trgu Unità so se udeležili tudi avtoprevozniki SDGZ v pričanju, da bo zaprtje največjega odlagališča na Tržaškem globoko prizadel tako krajevni prevozniki

sektor kot tudi tržaško gradbeništvo nasploh. Prav tako se Združenje pridružuje predlogu tržaškega Združenja obrtnikov - Associazione artigiani, da bi se na pobudo Tržaške trgovinske zbornice zbrali vse sindikalne organizacije in predstavniki prevoznikov in se načelno dogovorili o sistemu dodelitve (za naprej) brezcarinskega naftega kontingenta za tržaške prevoznike.

Kajti, pravi SDGZ, ob prioritetni izbiri, da je treba takšen instrument usmeriti v strateško najbolj perspektivne sektorje tržaškega gospodarstva (prevoznikstvo vezano na pristanišče), se ne sme, po drugi strani, povsem odpisati potreb preostalega dela prevozniške kategorije, ki je vezan na krajevni delokrog.

Na sliki včerajšnja manifestacija avtoprevoznikov na nabrežju blizu Trga Unità.

Kljub ne vedno ugodnim vremenskim razmeram Zelo dober obračun poletne sezone SSG

V četrtek zvečer se je srečno in, vremenskim prilikam navkljub, zelo dobro zaključila letošnja poletna sezona našega gledališča. Začela se je 27. junija s štirimi predstavami »Ime mu bo Just«, ki sta jih igralca Polona Vetrih in Boris Kobal z velikim uspehom odigrala v Štanjelu, Mačkoljah, Trebčah in v Gorici.

»Predstava je zares dobro uspešla,« sta nam povedala blagajničarka Magda Grgič in stalni scenograf gledališča in v tem primeru vodja predstav na prostem Marjan Kravos. »Če bi jih lahko organizirali še več, bi prav tako uspele. Za gledalce je bila predstava v veliko zabavo in sprostitvev.«

Sledile so predstave Goldonijeve komedije »Prebrisana vdova«, ki jo je režirala Meta Hočvar. Premiera je bila v Bazovici, nakar so se zvrstile številne predstave na Tržaškem, kot na Goriškem, v Beneški Sloveniji in tokrat tudi v Kanalski dolini.

»Skupno je bilo na sporedu 15 predstav, žal sta v Zgodniku in na Vrhu zaradi slabega vremena odpadli. Vse ostale so odigrali, včasih z mnogo sreče, saj so se okrog potujočega odra večkrat zbrali temni oblaki. Zadnje dni na Goriškem pa je bila sreča naklonjena.«

Na Tržaškem je bilo deset predstav, in sicer premiera v Bazovici, nato predstave v Barkovljah, na Opčinah, v Križu, na Kontovelu, v Prebenegu, Nabrežini, Mavhinjah, Zabrežcu in Dolini. Sledile so predstave v Doberdolu ter v Oblici v Benečiji in v Žabnicah v Kanalski dolini.

Oder je bil postavljen na kamionu, ki ga je bilo mogoče kar hitro postaviti in urediti. Ob njem je bil še en kamion, ki je vozil tribuno s 75 sedeži. Tam, kjer je že naravno okolje nudilo prijeten avditorij v naravi, kot na primer v Mačkoljah, ali Prebenegu, ni bilo treba tribune niti postavljati. »Morda najboljše in najbolj obiskana predstava na Tržaškem je bila v Navhinjah,« nam je povedala Magda, ki pa ni spremljala predstav na Goriškem. Dobro so bile obiskane tudi premierske predstave v Bazovici in nekatere druge, medtem ko je bilo zaradi slabega vremena še najmanj občinstva v Barkovljah in v Prebenegu.

V »Prebrisani vdovi« je nastopalo deset igralcev, okrog 15 je bilo drugih spremljevalcev predstave, od članov tehničnega osebja do kostumografinje, garderoberke, rekviziterke, frizerke, šepetalk in seveda inšpicienta. K tem moramo dodati še dva voznika tovornjakov.

»Sama postavitev odra je bila za naše ljudi nekaj novega,« nam je povedal Marjan Kravos. »Igralci so se pripeljali v kraj, kjer so nastopili, takorekoč na odru. To je bilo za naše gledalce nekaj novega, za nas pa olajšanje pri postavljanju vsega, kar predstava zahteva.«

Včeraj jutraj sta se vrnila v Trst oba kamiona in razložila na dvorišču gledališča vse rekvizite. Začenjajo se torej počitnice, za katere želimo vsemu gledališkemu ansamblu vse dobro in nasvidenje v prihodnji sezoni.

NEVA LUKEŠ

Naravovarstveniki WWF odločno nasprotujejo gradnji skladišča utekočinjenega plina v Žavljah

Le še dva dni ločijo miljske občane od referenduma o skladišču utekočinjenega plina. V nedeljo bodo namreč prebivalci miljske občine izrekli svoje mnenje o gradnji podzemnega skladišča na območju bivše čistilnice L'Aquila. V teh zadnjih dneh pred ljudskim glasovanjem se vrstijo pozivi ustanov, društev in organizacij »ZA«, oziroma »PROTI« gradnji skladišča.

Deželno zastopstvo Svetovnega sklada za naravo WWF je včeraj izdalo tiskovno sporočilo, v katerem ponavlja svoj glasni »NE« skladišču utekočinjenega plina. Argumenti, ki jih navajajo naravovarstveniki so že znani javnosti, saj so jih člani WWF že v preteklih mesecih široko obrazložili in razčlenili. Tokrat WWF opozarja na »nesrečni referendumski termin« konec julija, to je sredi poletja, ko so številni občani že na počitnicah. Njihova odsotnost in dejstvo, da nekatere družbene sile pozivajo Miljčane, naj bi se vzdržali glasovanja s tem, da ne bi sploh šli na volitve, zaskrblja naravovarstvenike. Le-ti vsekakor pozivajo prebivalstvo naj se udeleži glasovanja, in seveda glasuje proti skladišču.

WWF v svojem tiskovnem sporočilu ponovno opozarja na nevarnost tega industrijskega objekta, pri čemer podčrta, da so drugje po Evropi zgradili podobna skladišča daleč od urbanih središč, pa tudi v Italiji so številna pristanišča (Genova, Ravenna, Benetke) odklonila gradnjo. Miljski primer je po mnenju WWF dvakrat nevaren: prvič zato, ker bi zgradili skladišče v neposredni bližini stanovanj; drugič, ker v bližini območja bivše čistilnice L'Aquila že delujejo druga skladišča visokovnetljivih snovi (na primer v naftnem pristanišču).

Po mnenju WWF obstaja možnost velikih nesreč predvsem pri pretakanju utekočinjenega plina s tankerjev v skladišče in nato iz skladišča v tovornjake-cisterne. Že sedaj je ladijski promet pred Miljami zelo obsežen, predvsem zaradi prisotnosti tankerjev, ki privražajo gorivo naftnemu terminalu družbe SIOT. Povečanje ladijskega prometa z novimi tankerji, bi otežkočil kretanje teh ladij-velikank v pristanišču.

Drug problem predstavlja »izvažanje« utekočinjenega plina iz skladišča. Pri tem naj bi se poslužili predvsem tovornjakov-cistern, ki naj bi se poslužili posebnega odcepa hitre ceste. Naravovarstveniki ob tem poudarjajo, da je že sedaj hitra cesta zelo nevarna, kaj bi še bilo, ko bi tovornjaki-cisterne še okrepili promet?

Moški pevski zbor Vasilij Mirk in Godbeno društvo Prosek

priredita **ŠAGRO NA PROSEKU**

24., 25. in 26. t. m.

Danes, 24. t. m.,	ob 17.00	ODPRTJE KIOSKOV
	ob 20.00	ples z ansamblom TAIMS
Jutri, 25. t. m.,	ob 17.00	ODPRTJE KIOSKOV
	ob 19.00	nastop ritmičnega odseka ŠD Kontovel
	ob 20.30	ples z ansamblom Lojze Furlan
V nedeljo, 26. t. m.,	ob 10.00	ODPRTJE KIOSKOV
	ob 19.00	nastop godbe Refolo iz Trsta
	ob 20.30	ples z ansamblom Lojze Furlan

Delovali bodo dobro založeni kioski.

PRAZNIK TISKA

SEKCIJE DSL-PDS »ZORKO KRALJ« TREBČE

24., 25. in 26. julija v Trebčah na nogometnem igrišču v Griži

PROGRAM:

Danes, 24. t. m., ob 19. uri okrogla miza »Tržaški Kras v robidovju deželne zakonodaje«. Sodelujejo: deželni svetovalec DSL Miloš Budin, predsednik Kraške gorske skupnosti Ivan Širca, ravnatelj SDGZ Vojko Kocjančič, občinski odbornik v Dolini Stojan Sancin; vodi Ravel Kodrič.

Jutri, 25. t. m., ob 19. uri »O slovensko-italijanskih odnosih v zunanji politiki Republike Slovenije«, pogovor s poslancem SDP v slovenskem parlamentu Borutom Pahorjem.

V nedeljo, 26. t. m., zaključna govora občinske svetovalka DSL v tržaški občini Anamarije Kalc in Claudia Tonela.

DELOVALI BODO DOBRO ZALOŽENI KIOSKI Z JEDMI NA ŽARU IN VINOM.

VSAK VEČER PLES Z ANSAMBLOM HAPPY DAY.

Srečanje z najmlajšimi obiskovalci poletnega centra v Dolini »Tukaj se res ne dolgočasimo!«

Poletna Eva je ena izmed najmanjših v poletnem centru v Dolini. Temno rjava resica ji za spoznanje skriva navihane temne očke. V rokah stiska zemljico kruha. Njena igrivo nasmejana usta obkroža izvrsten čokoladni namaz. Srmežljivo se stisne k animatorki in dahne: »V centru je prav lepo!«

Ostali otroci, ki radovedno nategujejo ušesa, bi tudi radi kaj povedali o svojem doživljanju poletnega središča: plavalasa Katja najraje hodi k morju, Eriku pa na moč uga-ja loviti punčke in nagajati učiteljicam: »Doma bi se gotovo dolgočasil. Tu pa sem v družbi. Hodimo na sprehode. Obiskali smo čebelice v Gročani in krave pri Dolgi kroni...« Katja ponosno doda: »Učiteljicam smo natrgali rožice... Postavili smo jih v vaze, ki jih je napravil Erik...« Prisotnim animatorkam se z obrazov pozna, da je bila omenjena pobuda zelo dobrodošla.

Iz navdušenih besed malih obiskovalcev poletnega centra v Dolini lahko sklepamo, da je otrokom in animatorkam uspelo ustvariti res enkratno vzdušje. Poletno središče, ki ga že več let prireja občina Dolina, obiskuje 54 otrok od 3. do 12. leta starosti. V skupino je lepo vključenih tudi deset otrok, ki ne poznajo slovenskega jezika. Center je pod vodstvom treh učiteljic in štiri-

rih pomočnic začel delovati 2. julija, v tem tednu pa se nagiba h kraju.

V preteklih dneh so si otroci ogledali tržaški svetilnik in ribarnico, Vejno, Kraško mlekarno in svetišče na Repentabru, sprehodili so se po dolini Glinščice do Botača, peš so se podali na Globojner, večkrat teden-sko pa se na veliko veselje otrok peljejo kopat v Milje. Prejšnji ponedeljek so preživeli na celodnevem izletu po Goriškem, kjer se je malčkom najbolj vtistil v spomin obisk goriškega gradu, naravnega parka z

zabaviščem Bosco Romagno pri Plešivem in otroškega igrišča v Subidi.

Otroci so vsi mnenja, da je čas v poletnem centru kar prehitro minil ob petju, risanju, slikanju, telovadbi in marsičem drugem. Na spontano vprašanje: »Kaj pa boste počeli do pričetka pouka?«, Denis nedolžno izjavi: »Mislim, da bom šel na počitnice...«

L. G.

Na sliki (foto Križmančič) udeleženci poletnega centra v Dolini.

Medtem ko je DSL »zakoličila« štiri programske stebre Niti današnji sestanek svetovalskih načelnikov na Občini ne obeta plodov

Priziv Severne lige na TAR neutemeljen?

Priziv Severne lige na deželno upravno sodišče (TAR) zaradi domnevnih nepravilnosti ob junijskih upravnih volitvah je zgolj pesek v oči, instrumentalni poskus, da bi Bossijevo gibanje napeljalo vodo na svoj mlin. Tako trdijo pristaši Furlanskega gibanja (MF) in zelenih z marjetico, v imenu katerih sta včeraj na to temo sklicala tiskovno konferenco deželna svetovalca Marco De Agostini (MF) in Renato Vivian (zeleni).

Neutemeljenost priziva Severne lige proti Listi za Trst in novemu gibanju Lega Giuliana sta svetovalca pojasnila zelo konkretno, kar na primer svojih bivših somišljenikov in sedaj pristašev Lige Roberta Visentina in Pietra Fontaninija. Prvi, danes poslanec Lige, je bivši pokrajinski tajnik Furlanskega gibanja v Pordenonu, ki je nato prešel k zelenim z marjetico in z njimi kandidiral brez vsakega zbiranja podpisov, drugi pa je občinski svetovalec v Campofornidu, kjer je bil - prav tako brez podpisov, dodajata De Agostini in Vivian - izvoljen na Zeleni listi z marjetico.

De Agostini in Vivian vsekakor avtonomizirata svoji gibanji, ker nista »spoštovali« pravila o obveznem zbiranju potrebnega števila podpisov, ki so manjšim strankam potrebni za predstavitev kandidatnih list, zaradi česar bi morali po logiki Severne lige razveljaviti tudi zadnje politične volitve v videmski pokrajini. Da ne govorimo o tem, da priziv na TAR ne zadeva npr. Slovenske skupnosti, Ghersinovih zelenih, Liste Pannella in drugih sil, ki prav tako niso zbrale podpisov.

Skratka, iniciativa Severne lige, ki se sklicuje na protiuslovnost, je za svetovalca MF in zelenih naravnost smešna, še zlasti ob dejstvu, da deželni zakon iz leta 1985 (imenovan De Agostini - Nodari) za stranke, ki so zastopane v deželnem svetu, ne predvideva zbiranja podpisov za nastop na upravnih volitvah.

Oblikovanje novih tržaških krajevnih uprav je še povsem odprt problem, na katerega poleg neplodnosti dosedanjih pogajanj in naraščajočih notranjih težav v posameznih strankah vpliva tudi negotov izid priziva Severne lige na deželno upravno sodišče. Kot znano, zahteva Liga razveljavitev junijskih upravnih volitev na Tržaškem, češ da so bile protiuslovne, ker Lega Giuliana za predstavitev svojih kandidatnih list ni spoštovala zakonsko predpisane obveze o zbiranju potrebnega števila podpisov. TAR bi moral o zadevi odločiti prihodnjo sredo, vendar datum uradno ni potrjen.

Stranke se medtem na daleč, v glavnem po časopisnih straneh »pogovarjajo« o bodoči občinski in pokrajinski upravi oziroma o sedemstrankarski hipotezi (KD, LpT, PSI, PLI, PRI, Demokratična zveza in zeleni) za Pokrajino. Ta hipoteza bi po mnenju demokristjanov - predvsem pa znotraj stranke kontestiranega tajnika Tripanija - bila edina možna rešitev tudi za Občino in z njimi se strinjajo tudi listarji, za katere »si je težko zamišljati različne koalicije za obe krajevni upravi«. Mnogo previdnejši so socialisti, za katere programski sporazum o nekaterih točkah še zdaleč ne pomeni, da so igre končane, Perelli pa je povrh prepričan, da se bo »prava partija šele začela, in to pri imenih«. Paritetna komisija stranke rdečega nageljnja pa je medtem potrdila odločenost, da se »Trstu čimprej zagotovijo uprave, ki se bodo sposobne lotiti dramatične ekonomske in socialne emergence, zato ne namerava na noben način ovirati pogajanj, ampak z vsemi silami pomagati k njihovem pozitivnemu razvoju«. V tem smislu socialisti ne postavljajo nobenih prejudicial, vendar niti ne sprejemajo vsiljevanj; če pa bi pri-

šlo do težav pri razdeljevanju vodilnih oziroma odborniških mest - zaključuje nota PSI - je stranka pripravljena podpreti tudi take uprave, v katerih sama ne bi sodelovala.

Medtem ko se čas, ki je na voljo za oblikovanje novih uprav nezadržno krči, se bodo danes ob 9. uri sestali načelniki svetovalskih skupin v tržaškem občinskem svetu. Ni težko predvideti, da se bo tudi ta sestanek iztekel v prazno, še zlasti glede na to, da so v Occhetovi stranki postavili štiri programske »stebre«, ki mnogim sogovornikom gotovo ne bodo po godu. V sredo zvečer se je namreč že drugič v tem tednu sestal federalni odbor DSL: medtem ko so na prvem sestanku, v ponedeljek, med drugim ponovno potrdili nasprotovanje (ki je tokrat prišlo tudi iz strankinih sekcij) vstopu poslanca Bordona v zbornično mešano skupino, so na drugem, pozno v noč trajajočem sestanku razpravljali o programu za tržaške uprave. Po mnenju članov federalnega odbora je treba med tolikimi problemi, ki tarejo Trst, izluščiti glavne in jim dati prednost. Za DSL obstajajo štiri glavne »emergence«: 1) sožitje (prelomiti sedanje napeto ozračje na tem področju in problem uokviriti v evropski kontekst), 2) gospodarstvo (reševanje problemov na organski način in ne z vpitjem ob akutnih izbruhih krize), 3) upravljanje občine (na pregleden in javen način, še zlasti pri poglavjih o privatizacijah in zakupih), 4) socialno področje (preiti k operativnosti načrta o socialnem skrbstvu). Occhetovi pristaši ob tem pričakujejo, da bodo iz nove občinske uprave izostali vsi dosedanja odborniki, ki so po njihovem mnenju odgovorni za sedanjo hudo krizo, ne glede na številke pa so postavili odločno prejudicialo do sodelovanja MSI v bodočih upravah, medtem ko pogoji za tesnejše odnose s socialisti zanje »še niso dozoreli«.

Po prvih podatkih o gibanju življenjskih stroškov v tržaški občini

Cenen julij »kazijo« le zdravniki

Provizorični podatki statističnega urada Občine Trst o gibanju življenjskih stroškov v tekočem mesecu kažejo, da na področju cen preživljamo sorazmerno mirno poletje. Medtem ko so na nacionalni ravni življenjski stroški glede na letošnji junij porasli le za 0,2 odstotka, so v našem mestu dosegli 0,3-odstoten porast. Največjega je tokrat doživela Genova z 0,7, najnižjega pa Turin z 0,1 odstotka. V letni primerjavi pa je Trst med petimi severnoitalijanskimi vzorčnimi mesti s 5,9-odstotnim porastom življenjskih stroškov glede na lanski julij na tretjem mestu; pred njim sta Bologna in Milan, za njim pa Genova in Turin.

Glede na letošnji junij kažejo provizorični podatki za julij v Trstu naslednjo podobo: najbolj so se podražile sanitarne storitve, in sicer za kar 10,4 odstotka, kar je posledica začetka veljave novih zdrav-

niških tarif; na drugem mestu, vsekakor pa zelo globoko pod to ravni, najdemo indeks izdatkov za stanovanje (0,2 odstotka več), medtem ko se je uporaba raznih storitev podražila za 0,1 odstotka. Izdatki za obleko, energijo, prevoz in komunikacije in za razne dobrine in storitve so ostali na ravni iz prejšnjega meseca, medtem ko so stroški za prehrano (-0,2 odst.) in za rekreacijo (-0,1 odst.) celo upadli.

Izdatki za zdravniško oskrbo prednjačijo tudi v primerjavi z lanskim junijem, saj so porasli za kar 13,1 odstotka; sledi jim poglavje raznih dobrin in storitev (+10 odstotkov), izdatki za prehrano in stanovanje (oboje +5,3 odst.), za uporabo raznih storitev (+4,8), za obleko in obutev (+4,7), za prevoz in komunikacije (+4,1), za rekreacijo (+3,5) in za električno energijo in druga kuriva (+2 odstotka).

Avantgardna radiologija na Katinari

Inštitut za radiologijo katinarske bolnišnice spada med najbolj moderno opremljene v Evropi. Razpolaga namreč z visokotehnološkim sistemom PACS (angleška kratica za Picture Archiving and Communication System), ki predvideva arhiviranje slik ehografije, TAC in magnetne resonance na optične plošče. S tem omogoča zelo hitro iskanje podatkov in posredovanje drugim bolnišničkim strukturam slik in drugega zdravniškega gradiva.

To napravo si je včeraj med vljudnostnim obiskom v Inštitutu za radiologijo ogledal deželni odbornik za zdravstvo Mario Brancati. Lastnosti in možnosti naprave mu je orisal vodja inštituta, prof. Ludovico Della Palma, ki je omenil tudi cilj, h kateremu teži inštitut potem, ko je dobil novo napravo, to je tesno povezavo med štirimi tržaškimi bolnišnicami, ki bodo lahko s tem sistemom razpolagale z enotnim arhivom.

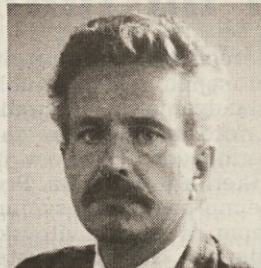
Poslovilni obisk tržaškega kvestorja

Predsednik deželnega sveta Nemo Gonano je včeraj sprejel na poslovilnem obisku tržaškega kvestorja Alfreda Lazzerinija. Le-ta odhaja na novo službeno zadolžitev v Rim: na notranjem ministrstvu bo ministrov svetovalec.

Med obiskom je Lazzerini spomnil predvsem na zadnje tragične dogodke v Palermu, katerih žrtev je bil tudi tržaški policijski agent Eddie Walter Cosina. Tako Lazzerini kot Gonano sta ob tem poudarila veliko profesionalnost policijskih sil in njihovo zavzetost v boju proti organiziranemu kriminalu.

† 20. 7. nas je zapustil

Andrej Petkovšek

Pogreb dragega pokojnika bo danes, 24. julija, ob 11.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče pri Sv. Ani.

Za njim žalujemo oče Marcel, brat dr. Ivo, svakinja Rosaria, hči Tina, sin Tjaž in nečak Maksimilijan.

Trst, 24. julija 1992

Za vedno naju je zapustil najin tata

Andrej Petkovšek

Vsem prijateljem sporočamo njegov zadnji pozdrav

hči Ana Tina in sinek Tjaž z Majdo

Trst, 24. julija 1992

Andrej!

**Vedno boš ostal v najinih srcih
Silvana in Dana**

**Ob izgubi dragega Andreja izrekajo družini iskreno sožalje
teta Marija ter družine Spetič, Fonda in Bersan**

**Ob izgubi Andija Petkovška izrekajo svoje sožalje svojcem
bivši sošolci s klasičnega liceja**

Ob nenadni, prerani izgubi Andija Petkovška izrekajo Tini, Tjažu in Majdi Železnik ter svojcem najgloblje sožalje

kolegi Knjižnih izdaj ZTT

Žalovanju se pridružujejo uslužbenci

**Založništva tržaškega tiska
in Primorskega dnevnika**

**Ob prerani izgubi dragega Andreja izrekajo prizadetim svojcem globoko sožalje
teta Stana ter Nadja in Pavel z družinama**

**Dragemu Andiju, zadnji pozdrav našemu prvemu predsedniku soustanovitelju. Družini izrekamo iskreno sožalje
SKD Union Podlonjer**

**Ob prerani izgubi dragega Andija izrekamo očetu Marcelu in vsej družini iskreno sožalje
Skupnost vinogradnikov UNION Lonjer, Podlonjer, Sv. Ivan in SKD S. Škamperle ter SKD Union**

**Ob prerani smrti Andreja Petkovška izreka družini iskreno sožalje
Sandi Žgur**

**Žalovanju ob smrti dragega Andija Petkovška se pridružuje
Ljudski dom Podlonjer**

Nepričakovano nas je zapustila naša draga

**Angela Košuta
vd. Tonero**

Pogreb bo jutri, sobota 25. t.m., ob 13. uri na pokopališču v Križu.

**Žalostno vest sporočajo sinovi, vnuki in ostali sorodniki.
Križ, 24. julija 1992
(Pogrebno podjetje — Ul. Zonta 3)**

V torek podelitev Diracove kolajne Jeffreyu Gladstoneu

V torek, 28. julija, bodo v miramarskem Centru za teoretsko fiziko podelili letošnjo drugo Diracovo kolajno. Visoko priznanje bo prejel prof. Jeffrey Goldstone z massachusettskega Inštituta za tehnologijo. Nagradjenca bo predstavil vodja Centra za teoretsko fiziko prof. Abdus Salam, Goldstone pa bo nato spregovoril o verjetnosti in frekvenci v kvantni mehaniki na podlagi Diracovih vaj.

Med svečanostjo bodo nadalje podelili poslancema Agrustiju in Bordonu kolajne za njihovo zavzetost v korist miramarskemu Centru.

Prvo letošnjo Diracovo kolajno so podelili junija prof. Stanleyu Mandelstamu s kalifornijske univerze Berkeley.

Praznik Unità od danes pri Ferdinandeu v znamenju soočanja med levimi silami

Pri Ferdinandeu se bo drevi začel praznik Unità, ki ga prireja Demokratska stranka levice. Obiskovalcem bo do 3. avgusta nudila glasbene prireditve, koncerte, kulturna in politična srečanja na odprtem.

Rdeča nit političnih srečanj se bo vila na temo Soočanje med levico: strategije za izhod iz krize. V ta sklop spadajo srečanja, ki jih bo DSL priredila v torek, 28. julija, s Stranko komunistične prenove in v četrtek, 30. julija, s PSI. Najavljeno je tudi srečanje med podtajnikom za trgovinsko mornarico Camberjem in posl. Bordonom o ukrepih za rešitev gospodarske krize na Tržaškem in za razvoj mesta.

V petek, 31. julija, bo na sporedu selekcija glasbenih skupin, ki jo prireja združenje Anagrumba v sodelovanju z mladinsko levico DSL.

■ **Lastniki tobakarn v tržaški pokrajini** tožijo nad nelojalno konkurenco, ki jim jo pri prodaji tobaka delajo slovenske duty-free prodajalne. Po njihovem mnenju namreč tržaški kadičci vedno bolj kupujejo cigarete v teh brezcarinskih prodajalnah, ker je tam cena občutno nižja od one, ki jo določa italijanska država. V svojem protestnem sporočilu lastniki tobakarn ugotavljajo, da se je v obdobju od leta 1983 do lani prodaja cigaret zmanjšala za kar 41 odstotkov, kar je spravilo številne lastnike tobakarn v hudo krizo. Lastniki prodajaln skratka nasprotujejo »zakonitemu tihotapstvu« z onstran meje in zahtevajo od državnih oblasti, naj čimprej posežejo.

V Šklednju avtomobilist podrl starejšo pešakinjo in zbežal

Neznani avtomobilist je včeraj okrog 14. ure podrl pešakinjo v Šklednju ter zbežal. Nesrečnica je 79-letna Palmira Degrassi iz Ul. Pitacco 17. Ženica je nameravala prečkati Ul. S. Lorenzo in Selva pri hišni številki 108, ko je vanjo trčil avtomobil. Kot rečeno, se voznik ni ustavil, da bi nudil nesrečnici pomoč, temveč je zbežal.

Na kraj nesreče je prihitel rešilec Rdečega križa in Degrassijevo prepeljal v katinarsko bolnišnico, kjer so ji zdravniki določili 15 dni zdravljenja zaradi raznovrstnih ran in udarcev. Zadevo preiskujejo škedenjski karabinjerji.

Karabinjerji prijeli bežečega Hercegovca

Tržaki karabinjerji so na mejnem prehodu pri Škofijah aretirali 33-letnega Tihomira Kuzmana iz Mostarja. Med pregledom so ugotovili, da je proti njemu izdalo zaporni nalog prizivno sodišče v Firencah, in sicer zaradi kraje. Mladenec bi moral v zaporu sedeti 9 mesecev in 14 dni. Do aresta je prišlo že v soboto, vendar vest so karabinjerji objavili šele včeraj.

Obvestila SSŠ za začasne suplente

Sindikat slovenske šole opozarja učitelje in vzgojiteljice, ki so vložili prošnjo za supplence po ministrski odredbi št. 331 z dne 30.10.1991, da morajo, po 3. odstavku 20. člena te ministrske odredbe, čim prej oddati na izbranih ravnateljstvih izjavo z lastnim naslovom v naslednjem triletju, sicer ne bodo vzeti v poštev pri podeljevanju suplenc. Rok zapade 10. septembra.

Ista ministrska odredba daje v 4. členu možnost učiteljem in profesorjem, ki niso vložili v predpisanem roku prošnje za supplence na šolskem skrbništvu, da do 31. julija vložijo prošnjo začasne supplence na ravnateljstvih posameznih šol in se tako vključijo na konec posamezne lestvice.

Ob smrti bivšega predsednika tov. Rudija Žerjale izreka svojcem iskreno sožalje

**kolektiv Tržaškega
partizanskega pemskega zbora
Pinko Tomazič**

Zlati medalji za Silvana Ferluga in Borisa Škerka

Lepa uveljavitev tržaških vin na ljubljanskem sejmu

Na letošnjem mednarodnem vinskem sejmu »Vino Ljubljana 92« bosta dva naša vinogradnika prejela zlato medaljo. Gre za Silvana Ferluga od Piščancev in za Borisa Škerka iz Praprota. Prvi se bo na sejmu predstavil s svojim sauvignonom, drugi pa z vitovsko.

Ljubljanska vinska razstavna prireditelja bo letos že 38. po vrsti in bo potekala od 28. avgusta do 5. septembra. Seveda pa so razstavljalci že zdavnaj poslali svoje vzorce, med njimi tudi šest članov Kmečke zveze s Tržaškega. V teh dneh so objavili ocene strokovnih komisij in povedati moramo, da se je vseh šest naših vinogradnikov lepo uveljavilo. Poleg omenjenih dveh zlatih medalj bodo namreč na sejmu prejeli srebrno medaljo Celestina Škrk Košuta iz Križa za pucino in Josip Colja iz Samator-

ce za teran in malvazijo, pisno priznanje pa Alojz Milič iz Repna za teran, Raja Glavina Petaros iz Borštva za malvazijo in Josip Colja iz Samatorce za vitovsko. Gre brez dvoma za lepo zadoščenje.

Udeležbo tržaških vinogradnikov na ocenjevalni razstavi »Vino Ljubljana 92« je poleg KZ organizacijsko in finančno omogočila tržaška Trgovinska zbornica, ki bo tudi soprireditelj strokovne ekskurzije na sejmu, ki bo predvidoma 3. septembra. Omenimo pa naj še, da bo Deželni vinogradniški in vinarski center iz Vidma na ljubljanski razstavi prireditvi poskrbel za uradno predstavitev vin iz Furlanije-Juljske krajine. Kogar zanima sodelovanje, mora vzorce svojega vina predstaviti najkasneje do petka, 31. julija.

Repentabrski župljani na izletu po južni Švici

V preteklih dneh se je 45 župljanov z Repentabra skupno s svojim župnikom Tonetom Bedenčičem napotilo na štiridnevni romarski izlet do jezera Maggiore in po južnem predelu Švice.

Prvi dan so obiskali Vilo Taranto in lep botanični vrt v Verbaniji. Nato so odšli v Arono, kjer so si ogledali znameniti kip Karla Boromejskega. Nekateri izletniki so se povzpeli v samo glavo kipa, ki skupno s postavkom meri okoli trideset metrov.

Naslednji dan so posvetili ogledu jezera Maggiore in njegovih otokov. Zjutraj so se s čolni podali iz Verbanije na drugo stran jezera, kjer so si prvi puščajniki uredili svoj odmaknjen dom. Pred leti sta cerkev in bivališče bila že v razvalinah, vendar so ju naposled le obnovili in kraj je postal izredno slikovit. Repentabrski župljani so nato nadaljevali z ogledom otokov Isola Bella in Isola dei Pescatori. Na prvem otoku so obiskali palačo Boromejcev (na sliki), kjer

so jih posebno prevzele čudovite kleti, ki se nahajajo v spodnjih prostorih.

Izlet se je nato nadaljeval z ogledom znamenitega gorskega središča Zermatt v Švici. Od tu so se repentabrski izletniki z gorskim vlakom odpeljali na Gornigratt, na višino preko tri tisoč metrov, kjer so lahko občudovali pobočja in ledenike mogočnih štirisočakov, kljub temu da so bližnje vrhove krili oblaki.

Četrty dan, ko se je izlet že nagibal h kraju, so si ogledali še Valallo. Tu so se povzpeli na bližnjo vzpetino, da bi obiskali svetišče Monte Sacro s čudovito baziliko in preko štiridesetimi kapelami, ki s slikami in kipi ponazarjajo zgodovino odrešenja od Adama in Eve do Kristusovega vstajenja. Po ogledu so imeli sveto mašo. Izlet so nato sklenili s skupnim kosilom v bližnji restavraciji. Kar prehitro je minil čas in že so se morali obrniti proti domu, kamor so prispeli v večernih urah.

Opozorilo vinogradnikom

Observatorij za rastlinske bolezni pri Deželnem ravnateljstvu za kmetijstvo je na vinogradnike naslovil naslednje nujno obvestilo:

Te dni smo v tržaški pokrajini prvič priče napadu novega in nevarnega škodljivca vinske trte neopulvinaria innumerabilis. Parazit je ameriškega izvora, trenutno, pa so ga opazili v občinah Milje, Dolina in Trst z izjemo kraške planote. Škodljivec povzroča na poganjkih vinskih trte belkaste, bledovijolične in nitaste kepe, ki se lahko podaljšajo v precej odporne vlakna.

Vinogradnikom priporočamo, da napadene trse pred 26. julijem poškropijo s pripravki na podlagi methidathiona v koncentraciji 250 do 300 gramov na 100 litrov vode. Za nakup in uporabo tega pripravka je potrebno dovoljenje za uporabo škropiv (23. člen DPR z dne 3.8.1968, št. 1255).

gledališča

LES VOLEURS organizira danes, ob 20. uri multimedialni večer v bivši umobolnici - Posto delle Fragole.

razstave

V kavarni Caffè degli specchi je na ogled razstava kraških pokrajin slikarke LILI LUPIERI. Razstava bo odprta do 13. septembra.

V galeriji Muzeja Revoltella v Ul. Diaz 27 je na ogled razstava "Od Canove do Burrija - Muzej se predstavlja".

Na sedežu Turistične ustanove v Sesslanu je odprta razstava "Karikature" Giovannija DUIZA, ki bo trajala do 31. t. m. po običajnem urniku.

Na sedežu Turistične ustanove v ul. S. Nicolò 20 razstavlja ALFREDA CHALVIEN. Razstava bo odprta do 30. t.m.

V ateljeju kiparja Benedettija v Čedadu je, v okviru Mitteltefta, odprta razstava tapiserij "Poklon Moravske". Razstava bo odprta do 31. t. m. S svojimi deli je prisotna tudi Magda TAVČAR.

V galeriji Paolo Diacono v Čedadu razstavlja do 31. julija CLAUDIA RAZA.

Na Gradu sv. Justa - Bastione fiorito je odprta retrospektivna antološka razstava kiparja GIUSEPPEJA NEGRISINA. Razstava bo odprta do 30. avgusta vsak dan od 10.00 do 12.30 in od 16.30 do 19.00.

KD PRIMORSKO

Borov gozdič v Mačkoljah

ŠAGRA

od 24. do 29. julija 1992

DANES OB 20.30

PLES Z ANSAMBLOM KRT

Toplo vabljeni!

Taborniki RMV

se vračajo s taborjenja;

vlak prispe na železniško postajo v Sežani jutri, 25. t. m., ob 19.40.

koncerti

Gledališče Verdi
Simfonična sezona '92
Do 4. septembra se nadaljujejo vpisovanja za abonmaje (red A) pri blagajni gledališča na trgu Unità. Blagajna bo zaprta od 29. julija do 1. septembra 1992.

Danes, ob 20. uri bo na trgu Cavana večer irske glasbe in plesa s skupino AL-SET.

Večer prazničnega dne
V nedeljo, 26. t. m., ob 21. uri bosta na Trgu S. Silvestro nastopili skupini GWENCHLAN ter GAIA RENASCENZA.

razna obvestila

Solidarnostni odbor poziva širšo javnost, da prispeva za pomoč beguncem iz BiH. Zbrana sredstva bodo izročena Rdečemu križu Slovenije, ki se na vse bolj dramatičen način sooča s problemom številnih beguncev. Finančne prispevke je mogoče nakazati pri sledečih slovenskih denarnih zavodih: Tržaška kreditna banka, Hranilnica in posojilnica Opčine ter Hranilnica in posojilnica Nabrežina.

Uprava Občine Zgonik obvešča, da bo občinska knjižnica v Saležu odprta v juliju in avgustu samo ob torkih od 16. do 19. ure.

Skupina Sončni žarek pod pokroviteljstvom Zadrúžnega centra za socialno dejavnost prireja za predšolske in osnovnošolske otroke od 31. 8. do 11. 9. poletni center v Brojenci pri Križu (ob morju). Informacije in vpisovanja na tel. št. 360324 ali osebno na sedežu zadruge v Ul. Cicerone 8/B v uradnih urah.

Urniki odhoda in prihoda šolabusa v poletni center v Nabrežini do 31. julija: Medjvas 7.30 - 13.35, Štivan 7.35 - 13.33, Devin 7.40 - 13.30, Sesljan 7.45 - 13.25, Vižovlje 7.48 - 13.20, Cerovlje 7.52 - 13.15, Nabrežina Kamnolomi 8.00 - 13.05, Slivno 8.05 - 13.00, Trnovca 8.10 - 12.53, Praprota 8.15 - 12.50, Šempolaj 8.18 - 12.48, Nabrežina Postaja 8.23 - 12.45. Urnik društvenega kombija: Prosek 8.00 - 12.45, Križ 8.10 - 13.00.

Narodna in študijska knjižnica obvešča svoje obiskovalce, da bo zaradi dopusta zaprta do 14. avgusta.

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje obvešča, da se je preselil v Ul. Revoltella 37, tel. 394515, fax 394015.

Slovenska kulturno-gospodarska zveza obvešča, da je do 31. avgusta urad zaprt v popoldanskih urah.

Tržaška knjigarna obvešča, da bo zaprta zaradi dopusta do vključno 1. avgusta.

Sekcija VZPI-ANPI Prosek-Kontovel obvešča, da je na razpolago brošura, ki je izšla ob 20-letnici odkritja spomenika padlim v NOB na Proseku. Dobite jo pri Mariu Briščiku, Ul. sv. Nazarija 30, Prosek, tel. 251021.

Tržaški partizanski pevski zbor sporoča celotnemu kolektivu, da bo naslednja vaja po počitnicah v petek, 25. septembra, ob 20.30. Vabimo stare in nove pevce. Po uspelem zadnjem koncertu na Pokljuki stopamo v novo 21. sezono. Želimo se zahvaliti vsem tovarišicam in tovarišem, ki so nam priskočili na pomoč pri Partizanskem shodu v Bazovici.

kino

ARISTON - 21.30 Mediterraneo, r. Gabriele Salvatores, i. Diego Abatantuono.
EXCELSIOR - 18.30, 20.20, 22.15 Mean Streets, r. Martin Scorsese, i. Robert De Niro.
EXCELSIOR AZZURRA - 18.45, 20.25, 22.15 Il caso Martello.

NAZIONALE - Vse kinodvorane zaprte do 31. julija.

MIGNON - Zaprto zaradi počitnic.

LJUDSKI VRT - 21.15 Buggy, i. W. Beaty.

EDEN - Zaprto zaradi počitnic.

CAPITOL - 17.00, 18.40, 20.20, 22.10 Blue Steel - Bersaglio mortale, i. Jamie Lee Curtis.

LUMIERE - 20.00, 22.15 Scacco mortale, r. Carl Schenkel, i. Christopher Lambert, Diane Lane.

ALCIONE - Zaprto zaradi počitnic.

RADIO - 15.30, 21.30 Orge carnali di una ereditiera, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razne prireditve

Športno-rekreacijsko društvo in Vaška skupnost Praprota organizirata 25. in 26. julija 4. praznik piva v Praprotu. Jutri, 25. t. m., ob 17. uri odprtje kioskov, ob 20.30 ples z ansambлом TAIMS. V nedeljo, 26. t. m., ob 17. uri odprtje kioskov, ob 18. uri igre za otroke, ob 20.30 ples z ansambлом Krt.

KD Primorsko vabi na šagro, ki bo od 24. do 29. julija v Borovem gozdiču v Mačkoljah. Danes in jutri bo za ples igral ansambel Krt. Jutri ob 21. uri bo nastopila folklorna skupina iz Irske (Bel-fast). V nedeljo bo ob 18. uri nastop Pihalnega orkestra Breg, ob 19. uri folklorne skupine Karol Pahor iz Pirana. Za ples bo igral ansambel TAIMS, ki bo igral tudi v ponedeljek. V torek in sredo bo za ples igral ansambel Happy Day. Kioski z raznimi specialitetami in pristno domačo kapljico bodo delovali vsak dan od 17. ure dalje.

ŠZ Sloga poziva vse, ki bi radi prispevali za delovanje športnega društva, da se polnoštevilno udeležijo sobotnega in nedeljskega ŠPORTNEGA PRAZNIKA, ki bo v Bazovici jutri, 25., in v nedeljo, 26. julija, ob 18. uri na vrtu Gospodarske zadruge. Vabimo vas, da preživite prijeten poletni večer v dobri družbi ob sveži pijači. Od 20.30 dalje bo igral ansambel Kraški kvintet.

prispevki

Namesto cvetja na grob pok. Franca Mljaca daruje Ivanka Canciani 20.000 lir za cerkveni pevski zbor od Sv. Ivana Marij Kogoj.

V spomin na pok. Vasilija Michelija daruje Marina Grilanc 50.000 lir za MoPZ Vasilij Mirk. V isti namen darujeta Lici in Lojzi Kapun 20.000 lir za MoPZ Vasilij Mirk.

V spomin na dragega Borisa Debeljuha daruje Nadja Kosmina 30.000 lir za TPK Sirena.

V spomin na ljubljene sina, brata in strica Borisa darujejo starši, Mara in Dušan 200.000 lir za Dom Jakoba Ukmarja, 200.000 lir za Etnografski muzej v Škedinju, 50.000 lir za KD Ivan Grbec in 50.000 lir za MoPZ Vasilij Mirk.

Namesto cvetja na grob dragega Borisa Debeljuha daruje Fulvia Rigonat Duro 20.000 lir za Etnografski muzej v Škedinju.

včera - danes

Danes, PETEK, 24. julija 1992

KRISTINA

Sonce vzide ob 5.40 in zatone ob 20.43 - Dolžina dneva 15.03 - Luna vzide ob 0.50 in zatone ob 15.41.

Jutri, SOBOTA, 25. julija 1992

JAKOB

VREME VČERAJ: temperatura zraka 30,4 stopinje, zračni tlak 1018,3 mb ustaljen, veter 6 km na uro severovzhodnik, vlaga 48-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 24,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Giacomo Scoria, Beatrice Buligatto, Giulia Capoleva, Martina Paccione, Giulia Hervatich, Niccolò Granieri, Irene Coccia, Andrea Salerno, Giovanni Armagno, Sandro Dalla Barba, Goran Kerpan.

UMRLI SO: 58-letni Mario Herak, 65-letna Ada Preslesnik, 85-letni Marino Bello, 72-letni Armando De Biasi, 71-letni Carlo Canziani, 79-letna Ilaria Crivellari, 77-letna Esterina Franzin, 63-letna Ornella Lenaz, 65-letni Fernando Duse, 80-letni Rodolfo Roberti, 95-letna Elena Bozich.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 20., do nedelje, 26. julija 1992

Normalen urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Trg Cavana 1 (tel. 300940), Miramarski drevored 117 (Barkovlje) (tel. 410928).

BOLJUNEC (tel. 228124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Trg Cavana 1, Miramarski drevored 117 (Barkovlje), Ul. Oriani 2.

BOLJUNEC (tel. 228124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30.

Ul. Oriani 2 (tel. 764441).

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL NA DOM TEL. 350505 - TELEVITA

URAD ZA INFORMACIJE KZE

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

menjalnica

23. 7. 1992

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1128,45	1100.—
Nemška marka	758,30	748.—
Francoski frank	224,70	221.—
Holandski florint	672,76	663.—
Belgijski frank	36,823	35,50
Funt sterling	2153,10	2130.—
Irski sterling	2021.—	1990.—
Danska krona	196,86	194.—
Grška dramma	6,174	6.—
Kanadski dolar	951,10	900.—
Japonski jen	8,902	8,70

Ob rojstvu malega
DAMJANA
čestitajo srečnima staršema, novorojenčku pa želijo vso srečo na življenjski poti
upravitelji in nameščenci Posojilnice v Nabrežini

Katji in Danjelu se je pridružil

DAMJAN

Srečni družini čestitajo

družine Škerk, Gomizeli in Trampuž

Katji in Danjelu čestitamo ob rojstvu

DAMJANA

člani in odbor SK Devin

šolske vesti

Šola Glasbene matice Trst sprejema potrditve vpisov gojencev za šolsko leto 92/93 vsak dan (razen ob sobotah) od 9. do 11. ure (tel. 418605) do 31. julija.

Sindikat slovenske šole obvešča, da je stopil v veljavo do konca avgusta poletni urnik za stranke: ob torkih in četrtyh od 11.30 do 13.00.

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje prireja v šolskem letu 1992/93 v Trstu naslednje tečaje: 1. za dodeljene uradniškemu delu - 1. letnik (1200 ur); 2. za uradnike uvožno-izvoznega podjetja - 2. letnik (1200 ur); 3. za kuharje - 1. letnik (1200 ur); 4. strokovni master za upravljanje podjetij - pogoj za vpis opravljena višja srednja šola (500 ur - vključena delovna praksa v podjetjih); 5. osnovne informatike - MS DOS 5, WINDOWS 3 (40 ur); 6. elektronske razpredelnice - LOTUS 1.2.3 (60 ur); 7. urejanje besedil - WORD 5 (60 ur); 8. urejanje datotek - DB III Plus (60 ur); 9. za programiranje osebnih računalnikov z uporabo jezika DB III Clipper 5 (150 ur); 10. začetniški tečaj italijanščine (50 ur); 11. za sklepanje trgovskih pogodb (50 ur); 12. za vzdrževalce parkov, vrtov in zelenih površin (120 ur); 13. splošno kmetijstvo (150 ur); 14. enologija (30 ur). Vpisovanje in podrobnejše informacije do 31. julija t. l. na začasnem sedežu zavoda v Ul. Revoltella 37, tel. 394515, vsak dan (razen ob sobotah) od 9. do 13. ure. Za tečaj iz kmetijstva je vpisovanje tudi na Kmečki zvezi v Trstu, Ul. Cicerone 8, tel. 362941.

S kom greš na počitnice?

Z ženo, z družino, z ljubico, s prijatelji, sam? V usakem primeru lahko gre s tabo tudi Primorski dnevnik. Dovolj je, da vsaj štiri dni pred odhodom sporočiš Primorskemu dnevniku, tel. 7796600, od 13. do 19. ure, naslov kraja, kjer boš letoval. Lepše bo. Vesele počitnice.

mali oglasi

OSMICO ima Ivan Terčon, Mavhinje 42. Toči belo in črno domače vino, poskrbljeno je tudi za prigrizek.

GORIŠKO podjetje išče računovodjo z izkušnjami. Pismene ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika Gorica, Drevored XXIV Maggio 1, pod šifro »GO-podjetje«.

ZARADI NEUPORABE prodam alfo 75 twin spark v odličnem stanju, letnik 88, za 14 milijonov lir. Tel. zjutraj ali zvečer na št. (040) 225973.

PRODAM opel kadett GSI, letnik 1990, prevoženih 34.000 km. Tel. 226429 in 226392.

PODJETJE import-export išče komercialnega sodelavca: znanje italijanščine, angleščine in slovenščine; opravljen vojaški rok, z voznikiškim dovoljenjem. Pisati na: Cartiera Radece Italiana Srl, Via Roma 20, 34170 Gorica.

AVTOSALON GUŠTIN, Ul. Carsia 45, Opčine, tel. 214522; VW GOLF GL - 1991; VW GOLF GTI - 1986; LANCIA DELTA HF TURBO - 1985; RENAULT 5 GT TURBO - 1990; FIAT PANDA 45 - 1981; motor SUZUKI GSX 1100 R - 1986.

PRODAM motorno kolo gileria CB1 v dobrem stanju, tel. 364688.

FIRMA FURLANI - Ul. Milano 25 - nudi po zelo ugodni ceni kosilnice BCS in motorne obrezovalnike (decespugliatori) od 322.000 lir dalje. Tel. 632200.

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611
Filiala Cedad 0432/730-314

Čedajski prireditvi posveča precejšnjo pozornost tudi mednarodni tisk

Velik odziv na Mittelfest

Prireditelji letošnjega drugega mednarodnega kulturnega srečanja Mittelfest v Čedadu so nadvse zadovoljni z dosedanjim potekom manifestacije ter predvsem z odzivom publike in kritike. Dosedanji uspeh prireditve, ki se razteza na razna področja umetniškega izražanja in na kateri nastopajo priznani umetniki iz sedmih držav srednjeevropskega prostora, je včeraj ocenil za tisk glavni koordinator Mittelfesta Cesare Tomaseti. V svojem imenu in v imenu celotne organizacije se je predvsem zahvalil predstavnikom italijanskega in mednarodnega tiska za veliko pozornost, ki so jo posvetili manifestaciji ter s tem dokazali, da pravilno vrednotijo napore prirediteljev in njihove namene, ki gredo v smeri združevanja različnih kultur in narodov v tem predelu Evrope ter premoščanja nacionalističnih predsodkov in ozemeljskih meja. Umetniška govorica je lahko dragoceno sredstvo za združevanje ljudi in izravnavanje sporov, ki so največkrat rezultat zazrtosti v preteklost.

Prizor iz »Vsakdanjega vznemirjenja«

Tomaseti je izrazil tudi veliko zadovoljstvo nad obiskom prireditve. Glasbene, gledališke, likovne, filmske in druge predstave, ki se vrstijo vsak dan v raznih predelih mesta, si je že prve dni ogledalo veliko ljudi iz vseh krajev dežele, pa tudi iz sosednjih držav. Zanimanje, ki ga nadvse upravičeno spodbuja tudi tisk, še narašča, tako da pričakujejo do konca meseca, ko bo nad Mittelfestom padel zastor, še večji priliv publike. Laskave besede je Tomaseti izrekel tudi na račun Čedajcev, ki so se odlično izkazali s svojo gostoljubnostjo. Z odprtimi rokami so sprejeli in še sprejemajo najrazličnejše gledališke, glasbene in druge skupine, ki sodelujejo na Mittelfestu. Tehnične potrebe raznih predstav povzročajo včasih določene težave v prometu ter sploh v normalnem poteku mestnega življenja, kar pa ni naletelo na nikakršno nasprotovanje meščanov, temveč obratno na popolno razumevanje in sodelovanje. Današnji program Mittelfesta obsega na glasbenem področju

simfonični koncert orkestra in zbora Hrvaške radiotelevizije iz Zagreba. Pod vodstvom Igorja Kurielića in ob sodelovanju sopranistke Luise Castellani in baritonista Wolfganga Holzmairja bo izvajal skladbe Fiorenza Carpija, Bruna Maderne, Arnolda Schonberga in Hansa Wernerja Henzeja. Koncert bo ob 19. uri v cerkvi sv. Frančiška in bo kot vsi ostali posvečen Franzu Kafki, hkrati pa bo poklon žrtvam koncentracijskih taborišč. Glasba na sporedu se namreč na nek način navezuje na to tragično stran zgodovine. Glasbeni del bo s proznimi odlomki povezoval igralec Franco Graziosi.

V Gledališču Ristori bomo ob 18. uri lahko gledali »Vsakdanje vznemirjenje« avstrijske gledališke skupine, ki jo vodi Roland Seboth. Gre za gledališki prikaz razmerja med Kafko in Mileno Jesensko, kot se kaže skozi njuno dopisovanje. Max Brod je njuna pisma označil kot največja ljubzenska pisma vseh časov. Zgodbo te ljubezni bo na odru rekonstruirala nemška igralka Dagmar Schwarz.

V Vili De Claricini v Botteniccu pri Moimaccu bo ob 21.30 ponovitev Kafkove drame iz mladih let »Čuvaj grobov« v izvedbi gledališča Radnoti iz Budimpešte. Na Trgu Duomo pa bo ob 21.30 baletna predstava »Komedijska tempelj« v izvedbi Théâtre Jel iz Orleansa v režiji in proizvodnji Josefa Nadjia, ki govori o tragični usodi madžarskega pisatelja Geze Csatha. Ob 23. uri bo pri Srednjeveških vratih ponovitev predstave »Dnevnik nespečnega« v izvedbi bavarske skupine Theaterlabor iz Münchena.

»Stu ledi« na folklornem festivalu v Baltincih

»Prije vsi, štèri ste od kolèna mènši pa od poplata vèkši, z glasnimi gutàmi, trdimi mošnjàmi ino friškimi petàmi...« Tako so nekaj vabili na ples prekmurski pozvačini in tako vabi letošnji 22.

Nastopi Slovenskega okteta v Italiji

Slovenski oktet se močno uveljavlja tudi v italijanskem kulturnem prostoru. V preteklih dneh je z izrednim uspehom izvedel program del slovanse pravoslavne liturgije v cerkvi sv. Evstahija v Benetkah. Koncert s solisti Danilom Čadežem, Igorjem Ziernefeldom in Marjanom Trčkom je potekal v okviru uglednega mednarodnega festivala »Glasba in arhitektura - Beneške cerkve«. V treh dnevih je bilo v osmih beneških cerkvah izvedenih skupno 23 solističnih in komornih koncertov.

Uspešna italijanska turneja Slovenskega okteta se bo nadaljevala na čedajskem Mittelfestu 30. julija. V cerkvi sv. Frančiška bo namreč ob zaključku čedajskega mednarodnega kulturnega srečanja poseben solidarnostni koncert, ki bo posvečen Dubrovniku in njegovemu zaradi vojne okrnjenemu festivalu. Letos je oktet izvedel v Sloveniji za Dubrovnik in Hrvaško že tri koncerte. V Čedadu bo pel predvsem dubrovniške in druge dalmatinske pesmi.

folklorni festival Beltinci na Praznične dneve slovenske folklorne prikaz ljudskih običajev z območja Beltince, ki bodo na sporedu od danes do nedelje v priredbi Združenja folklornih skupin Slovenije pri ZKOS. Na prireditvi bodo sodelovale folklorne skupine, ki so bile izbrane na predhodnih območnih srečanjih. Med njimi bo tudi tržaška folklorna skupina »Stu ledi«, ki bo predstavila ples Benečije in ljudske pesmi iz naših krajev.

Beltinci so postali pojem v slovenski folklorni kulturi in vsakoletna odlična priložnost za spoznavanje in vrednotenje nekdanjih ljudskih običajev ter za stike in sodelovanje med ljudmi, ki se ukvarjajo z raziskovanjem in prikazovanjem nekdanje ljudske kulture. Letošnji praznični dnevi se začnajo danes z razstavo »Beltinci skozi čas«, zaključijo pa se bodo z nedeljsko prireditvijo »Slovenija pleše«. Razstavo bodo odprli ob 19. uri v čitalnici KUD Beltinci. Avtorja razstave Peter Šraj in Janez Balazič bosta v besedi in sliki predstavila beltinsko preteklost.

Jutri, ob 16. uri bo v beltinskem parku prikaz ljudskih običajev, kmečkih del, kulinarike, ljudskih pesmi in glasbe, izdelkov domače obrti, sejmarjenje itd. Sodelovale bodo vse vasi krajevnega okoliša Beltinci. V nedeljo ob 15. uri pa se bo pričel program slovenskih plesov. Poleg FS »Stu ledi« bodo nastopile folklorne skupine KUD »Beltinci«, »Koleda« iz Velenja, »G. Senik« iz Porabja, »Sava« iz Kranja, »Javorje« iz Šmartna pri Litiji in »KUD Upokojenci« iz Ljutomeru.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

- 6.50 Aktualno: Unomattina, vmes (7.00, 8.00, 9.00, 10.00) dnevnik 1
- 9.05 Nad.: Chateavallon
- 10.05 Variete: Macario uno e due (r. V. Molinari)
- 11.30 Nan.: E' proibito ballare
- 12.00 Variete: Unofortuna
- 12.25 Vreme in dnevnik 1
- 12.35 Nanizanka: La signora in giallo (i. A. Lansbury)
- 13.30 Dnevnik in Tri minute
- 14.00 Film: Passaggio a Nord-Ovest (pust., ZDA 1940)
- 16.10 Mladinski variete: Big!
- 17.35 V Parlamentu in vesti
- 17.55 Olimpijske igre - nogomet: Italija-ZDA
- 19.50 Vreme in dnevnik
- 20.40 Film: E lei rimase sola (dram., ZDA 1991, r. Jack Gold, i. Mare Winningham, Ben Cross)
- 22.15 TV film: Una corona per Wally (zgod., ZDA 1988, r. Charles Jarrot, i. Jane Seymour, Olivia de Havilland), vmes (23.00) nočni dnevnik
- 0.15 Dnevnik in vreme
- 0.45 Danes v Parlamentu
- 0.55 Šport: konjske dirke in avtomobilizem
- 1.10 Rubrika opolnoči

RAI 2

- 6.50 Otroški variete
- 8.35 Aktualno: Galathea
- 8.50 Rubrika: Verdisimo
- 9.10 Film: Giovani amanti (kom., VB 1955)
- 10.45 Nad.: Stagioni
- 11.30 Kratke vesti
- 11.35 Nan.: Lassie, 12.10 L'arca del dottor Bayer
- 13.00 Dnevnik - ob trinajstih
- 13.20 Gospodarstvo, rubrika o medicini in vreme
- 13.45 Nad.: La clinica della Foresta Nera, 14.35 Santa Barbara
- 15.20 Aktualno: Ristorante Italia (vodi A. Clerici)
- 15.35 Film: Urtatori alla sbarra (kom., It. 1960, r. Lucio Fulci, i. Mina)
- 17.20 Iz Parlamenta in vesti
- 17.30 Nan.: Faber, l'investigatore, nato šport
- 18.35 Nanizanka: Il commissario Kress
- 19.35 Vreme in dnevnik
- 20.15 Športne vesti
- 20.30 Variete: Stasera mi butto. E tre! (vodita Toto Cutugno, G. Faletti)
- 23.15 TG 2 - Pegaz
- 23.55 Vesti in vreme
- 0.05 Film: Blanche e Marie (dram., Fr. 1985)

RAI 3

- 7.00 Sat News
- 11.30 Šport: kolesarstvo
- 12.00 Drobci
- 12.55 Avtomobilizem F1: VN Nemčije (poskusne vožnje)
- 14.00 Deželne vesti
- 14.10 Popoldanski dnevnik
- 14.25 Dok.: Orchestra
- 14.55 Koncerti za Evropo
- 15.35 Kolesarstvo: 79. Tour de France (19. etapa)
- 17.10 Film: Teodora, imperatrice di Bisanzio (biog., It.-Fr. 1953, r. Riccardo Freda, i. G. M. Canale)
- 18.45 Derby in vreme
- 19.00 Dnevnik
- 19.30 Deželne vesti
- 19.45 Risanke: BlobCartoon
- 19.55 Olimpijske igre: nogomet, intervjuji
- 22.30 Dnevnik ob 22.30
- 22.45 Nan. Perry Mason: un piano diabolico (i. Raymond Burr, B. Hale)
- 23.40 Variete: Stasera che sera! - Scala reale
- 0.35 Dnevnik, pregled tiska in vremenska napoved
- 1.00 Film: La piscina (dram., Fr. 1968, r. J. Deray, i. Alain Delon, Romy Schneider)

TV Slovenija 1

- 10.45 Spored za otroke: ris. serija Smrkci, 11.10 Obalaček pohajček
- 11.20 Znanost: Kri (pon.)
- 11.50 Poslovna borza
- 12.00 Poročila
- 12.05 TV dnevnik BIH (pon.)
- 12.50 Video strani
- 17.15 Napovednik
- 17.20 Gospodarska oddaja: Evropa 2000 (pon.)
- 17.55 Poslovne informacije
- 18.00 Dnevnik
- 18.10 Spored za otroke: nadaljevanka Skrivnostni otok (a. del, pon.)
- 19.10 Risanke in Napovednik
- 19.30 Dnevnik, vreme, šport
- 20.00 Forum
- 20.30 Nadaljevanka: Pomaranče niso edini sadež
- 21.30 Melodije morja in sonca (prenos iz Prtoroža), vmes (22.40) dnevnik, vreme in šport
- 23.25 Napovednik
- 23.30 Sova, vmes nanizanki Roseanne in Zakon v Los Angelesu ter film Vagonarka Berta (ZDA 1972, r. Martin Scorsese, i. Barbara Hershey, David Carradine)
- 2.10 Video strani

TV Koper

- 16.00 Film: Bikoborec in dama (pust., ZDA 1951, i. Katy Jurado)
- 17.30 Nanizanka: Čudežni svet gospoda Monroea
- 18.00 Studio 2, vmes (18.25) Slovenska kronika
- 19.00 Vsedanes - TV dnevnik
- 19.30 Nadaljevanka: Ryan
- 19.55 Nan.: Joe Forrester
- 20.35 Glasbeni utrinek: Carmen (G. Bizet, simf. orkester RTV Slovenija, dir. Marko Munih)
- 21.00 Piranski glasbeni večeri: klavirski trio Tartini
- 22.40 Vsedanes - TV dnevnik
- 22.50 Aktualno: Globus

TV Slovenija 2

- 17.10 Sova, vmes nanizanki Dragi John in Zakon v Los Angelesu
- 18.25 Regionalni program - Slovenska kronika
- 19.30 TV dnevnik BIH
- 20.05 Jazz in blues
- 20.30 Večerni gost: dr. Hubert Požarnik
- 21.20 Dobrodošli
- 21.50 Studio city
- 22.50 APZ Tone Tomšič
- 0.05 Video strani

RADIO TRST A

- 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Spomini na J. Plečnika; 9.00 Pesmi New Age; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Koncert; 11.30 Odprta knjiga; 11.35 Kantavtorji; 12.00 Počitniška iskanja; 12.10 Narodnozabavna glasba; 12.40 Logaški oktet; 12.50 Orkestri; 13.20 Folk glasba; 13.40 Drugam drugače; 13.45 Country glasba; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Š festivalov; 14.30 Prvine Sredozemlja pri pesnikih in pisateljih; 15.00 Nad.: Lancelet z jezera; 15.35 Revival; 16.00 Glasovi iz Sibirije; 16.20 Potpuri; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album; 18.00 Kulturni dogodki; 19.20 Zaključek.

RADIO SLOVENIJA

- 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 8.05 Radio Ga-Ga; 9.35 Turistični napotki; 10.30 Pregled tiska; 11.05 Petkovo srečanje; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Obvestila; 13.45 Iz tujega tiska; 14.05 Poslovne informacije; 15.00 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Radijska tribuna; 17.05 Studio ob 17; 18.30 Ekološki kotiček; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Slovenscem po svetu; 22.00 Zrcalo dneva; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Nočni program.

RADIO KOPER (slovenski program)

- 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30 Dnevnik; 6.00 Glasba, koledar; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.45 Evergren; 8.00 Modri val; 8.45 Informacije; 9.00 Souvenir d'Italy; 10.30 Primorski val; 11.00 Hladno-Toplo-Vroče; 12.00 Tropicana; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Jagode in podoknice; 15.00 Dance music; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi - prenos RS; 16.00 Glasbeni desert; 16.40 Pesem tedna; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Tartini, glasbeni večeri; 18.30 Pudding time; 19.00 Dnevnik - RS.

RADIO KOPER (italijanski program)

- 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.07 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.45 Jutranjik; 7.50 Astrološki kotiček; 8.10 Morfej; 8.20 Block notes; 8.25 Pesem tedna; 8.45 Hiti; 9.00 Poletne turneje; 9.20 Glasbene želje; 9.45 Edig Galletti; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Svet družine; 11.00 Aktualnosti; 12.00 Glasba po željah; 13.35 Pesem tedna; 14.00 Želja po glasbi; 14.33 Alphabet street; 16.00 Ob štirih; 16.05 Promocija plošče; 16.20 Koledarček; 16.50 Rock-slovar; 17.20 Beatlesi; 17.32 Tropicana; 18.00 Pod senčnikom; 18.30 Ista plaža...; 19.00 Souvenir d'Italy; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE

- 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja z obvestili; 19.00 V svetu fantazije; 20.00 Mix time; 21.00 Nočni val.

CANALE 5

- 6.30 Aktualno: Na prvi strani
- 8.30 Nanizanke: Arnold, 9.00 Tutti al college, 9.30 Love Boat, 10.30 La famiglia Bradford - Otto la paura, 11.30 I Robinson (i. Bill Cosby)
- 12.00 Kviz: Il pranzo è servito (vodi Claudio Lippi)
- 13.00 Dnevnik TG 5
- 13.20 Variete: Non è la RAI
- 14.00 Aktualno: Forum (vodi Rita Dalla Chiesa)
- 15.00 Nan.: Starsky e Hutch - Omicidio allo studio 17
- 16.00 Otroški variete: aktualnosti in risanke
- 18.00 Kviza: OK il prezzo è giusto (vodi Iva Zanicchi), 19.00 La ruota della fortuna
- 20.00 Dnevnik TG 5
- 20.25 Variete: Il TG delle vacanze - Predstavitev
- 20.30 Film: SuperFantozzi (kom., It. 1986, r. Neri Parenti, i. Paolo Villaggio, Gigi Reder)
- 22.30 TG delle vacanze
- 23.00 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) Dnevnik TG 5
- 2.00 Spored non stop

RETE 4

- 8.30 TG 4 vesti
- 9.30 Nad.: Falcon Crest, 10.00 General Hospital, 10.30 Marcellina
- 11.00 Nan.: Balliamo con Licia
- 11.25 Otroški variete Ciao ciao in risanke
- 13.00 Nadaljevanka: Sentieri
- 13.30 TG 4 vesti
- 13.45 Variete: Buon pomeriggio (vodi P. Rossetti)
- 13.45 Nadaljevanka: Sentieri, 14.20 Maria (i. J. Martinez), 15.20 Io non credo agli uomini, 16.30 Ines, una segretaria da amare, 17.00 Febbre d'amore
- 17.30 TG 4 vesti
- 17.45 Aktualno: C'eravamo tanto amati
- 18.20 Kviz: Gioco delle coppie
- 19.00 TG 4 večerne vesti
- 19.25 Rubrika o lepoti
- 19.30 Nad.: Cristal, 20.00 Gloria, 21.30 La donna del mistero 2 (i. J. Martinez)
- 22.30 Variete: E l'estate continua con le bellezze
- 23.00 Film: Sangue e arena (dram., ZDA 1941, i. Tyrone Power, Rita Hayworth), vmes (23.30) TG 4
- 1.10 Nanizanka: Lou Grant

ITALIA 1

- 6.30 Pregled tiska
- 6.40 Otroška oddaja
- 9.05 Nan.: Il mio amico Ricky, 9.45 La casa nella prateria - Viaggio verso la libertà, 10.45 Hazzard - I misteri di Hazzard, 12.00 La donna bionica, 13.00 Professione pericolo
- 14.00 Odprti studio
- 14.15 Film: Manidù uno squalo ribelle un indigeno selvaggio, un fiore di ragazza (VB 1974, i. Ray Milland, E. Lancaster)
- 16.30 Nanizanke: I giustizieri della città - Di equivoci si vive, 17.30 T.J. Hooker - L'atelier dell'omicidio, 18.30 Riptide
- 19.30 Odprti studio
- 19.45 Studio sport in vreme
- 20.00 Naizanka: Adam 12
- 20.30 Film: Starman (ZDA 1984, r. John Carpenter, i. Jeff Bridges)
- 22.30 Film: Il fiume dell'ira (ZDA 1984, r. Mark Rydell, i. Mel Gibson, Sissy Spacek)
- 0.30 Odprti studio, pregled tiska in Studio sport
- 1.05 Nočni spored

ODEON

- 13.00 Risanke
- 15.30 Nadaljevanka: Viviana (i. Lucia Mendez)
- 16.15 Film: Un garibaldino al convento (dram., It. 1942, r. Vittorio De Sica)
- 18.00 Nad.: Veronica - Il volto dell'amore (i. V. Castro)
- 19.30 Risanke
- 20.00 Nan.: Le rocambolistiche avventure di R. Hood
- 20.30 Film: La vendetta di Ator (pust., 1984, r. David Hills, i. Miles O'Keefe)
- 22.30 Candid camera: Olrait
- 22.45 Film: Il marito in vacanza (kom., It. 1981, i. Lilli Carati, R. Montagnani)
- 0.15 Film: La scommessa delle tre mogli (r. Michael Boisrond)

TMC

- 8.30 Nan.: Batman, 9.00 Ai confini dell'Arizona
- 10.00 TV film: Diadorim
- 11.00 Nanizanka: Strike Force
- 12.00 Rubrika o zdravju
- 13.00 Dnevnik in šport
- 14.00 Risanke: Snack
- 14.30 Variete: Ottovolante
- 15.00 Nanizanka: Autostop per il cielo

- 16.00 Tour de France
- 17.15 Posebna oddaja o olimpijskih igrah
- 17.50 Olimpijske igre: nogomet Italija-ZDA, 20.00 Španija-Kolombija, 22.00 Poljska-Kuvajt, vmes (19.50 TMC News)
- 23.50 TMC News
- 0.10 Variete: Out-Officina (vodita Umberto Smaila, Giobbe Covatta)
- 0.20 Film: L'ultimo bambino (dram., ZDA 1971, i. Michael Cole, Van Heflin, Janet Margolin)
- 1.45 Aktualno: CNN News

TELEFRIULI

- 15.00 Dok.: Avventura
- 15.30 Rubrika: Mare pineta
- 16.00 Kratke vesti
- 16.05 Risanke
- 18.00 Kratke vesti
- 18.05 Nadaljevanka: Il padiglione della morte
- 19.00 Večerne vesti
- 19.30 Dok.: Avventura
- 20.00 Rubrika: Občina
- 21.30 Nad.: Panagulis ze
- 22.45 Nočne vesti
- 0.15 Rubrika: Mare pineta
- 0.30 Rubrika o motorjih

TELE 4

- (Se povezuje s sporedi Italia 1)
- Lastne oddaje:
- 19.30 Dogodki in odmevi

Zadnje, sicer neobvezujoče mnenje bo izrekel občinski svet

Občinska komisija: za financarsko šolo ni v Gorici druge lokacije kot na letališču

Potek dogodkov okrog načrta za gradnjo šole-vojašnice za finančne stražnike se je prav v zadnjih dneh močno pospešil. Včeraj smo poročali o predstavitvi makete in okvirnega načrta (ki je na vpogled v veži županstva) kot tudi o stališču odbora za varstvo in ovrednotenje letališča, danes pa je na vrsti vest, da je občinska komisija o šoli za finančarje včeraj zaključila svoj mandat in prepustila odločanje občinskemu svetu.

Komisija ni sprejela odločitev, saj to niti ni bila njena naloga, kot je v poročilu navedla koordinatorka Franca Graniti Majo (PLI). Komisija je občinski svet ustanovil 20. marca letos zgolj z namenom, da preveri najboljše možno lokacijo za šolo-vojašnico, obenem pa tudi, da zbere čimveč informacij o dotlej dokaj nejasni in skrivnostni zadevi. Svetovalka Graniti ugotavlja, da je komisija imela zelo omejene možnosti delovanja. Njeno delo se je zato omejilo na zbiranje informacij. Rezultate je mogoče strniti v naslednjih pet točk:

1) stiki z obrambnim ministrstvom so izključili možnost, da bi šolo namestili v kaki opuščeni vojašnici, ker ministrstvo trdi, da takih vojašnic v Gorici ni;

2) stiki z družbo Edil-Pro, ki je pripravila načrt, so bili brezuspešni kar zadeva predlog, da bi vsaj bivališča za inštruktorje namestili v mestu, ločeno od vojašnice;

3) glede površine za šolo-vojašnico take vrste, so dobili z obrambnega ministrstva podatke, da je potrebnih od 26 do 35 hektarov;

4) s pomočjo občinskih uradov so preverili, da v Gorici ni nikjer druge take površine primerne za gradnjo;

5) komisija je skušala preveriti, ali bi lokacija na letališču dopuščala še naprej letalske dejavnosti kot tudi uporabo območja za druge športno-rekreativne dejavnosti.

Glede zadnje točke trdi svetovalka Graniti, da je predsednik aerokluba pov. Nardini po zadnjih zagotovilih načrtovalcev (rahlo zmanjšanje površine za bivalne prostore, ureditev nove pristajalne steze in hangarjev) dal dovoljno mnenje glede možnosti sožitja med vojašnico in aeroklubom. Koordinatorica komisije s tem zaključuje svoj obračun in opozarja, da so druga odprta vprašanja predvsem v zvezi s finansiranjem šole-vojašnice na škodo drugih posegov (ceste) izven pristojnosti komisije. Zato komisija zaključuje svoj mandat, zbrane podatke pa daje v pretres občinskemu svetu.

To poročilo so včeraj člani komisije vzeli na znaje, niso pa o njem glasovali. Kot smo izvedeli, sta bila z njim še najbolj zadovoljna predstavnik PSI Zucalli in PSDI Esposito ter s kakim pomis-

lekom tudi Obit (KD). Po njihovem mnenju naj bi občinski svet že v kratkem izrekel dovoljno mnenje o lokaciji šole na letališču, ker pač ni drugih možnosti in ker šola vsekakor ne bi onemogočila delovanja aerokluba. Povsem drugačnega mnenja so bili Lamberti (DSL), Špacapan (SSK) in Genovesi (Zeleni). Delo komisije po njihovi oceni ni bilo dovolj poglobljeno, Granitijevi so očitali, da stvari ni šla do dna in da je delovala pod vplivom sil, ki hočejo za vsako ceno vojašnico na letališču. Očitali so tudi dejstvo, da se komisija ni srečala s predstavniki občine Sovodnje (ki zavrača gradnjo šole) kot tudi ne s člani odbora za razvoj letališča.

Kakorkoli že, komisija je opravila svoje. Sedaj bo na vrsti občinski svet, ki bo že v ponedeljek prislusnil razlagi načrtovalcev o značilnostih načrta. Na ponedeljkovi seji predvidoma ne bo razprave oz. dokončnih sklepov, do tega pa bi utegnili priti v torek, ko se bo občinski svet ponovno sestel. Zagovorniki gradnje šole-vojašnice se namreč zavzemajo za čimprejšnjo razpravo, nasprotniki

pa hočejo razjasniti še marsikatero senčno plat in zato zahtevajo razpravo po poletnih dopustih. Med drugim hočejo tudi razjasniti, ali se bodo med 150 milijard lir za vojašnico stekla tudi vsa sredstva, ki so bila doslej predvidena za obnovo cest. Nekajtedenska odločitev razprave bi sicer utegnili biti sprejemljiva za vse politične sile, če pa bodo zagovorniki šole-vojašnice zahtevali takojšnjo razpravo, se v ponedeljek obeta oster politični spopad.

Pri vsem tem gre vsekakor upoštevati, da bi šola bila vojaški objekt in da je načrt kljub določenim publiciteti v podrobnostih še vedno podvržen vojaški tajnosti. To pomeni, da lahko šolo-vojašnico sezidajo tudi proti volji goriške občine, četudi ni verjeti, da bi ob njenem nasprotovanju vojaška oblast silila v spopad.

Omeniti gre še dvojce stališč. V zvezi s sredinim napadom župana Tuzzijsa na pobudnike zbiranja 10 tisoč podpisov proti gradnji šole je včeraj odbor za razvoj letališča poslal tisku izjavo v kateri zavrača »metodo političnega boja, ki namesto argumentov privilegira zmerjanje in neosnovano obreko-

vanje«. Odbor poudarja, da so vsi njegovi člani pošteno, nezainteresirani in korektno obveščali občane o vseh znanih aspektih zadeve. Očitke o dezinformaciji zavrača na vse, ki so prikrivali načrt in so dolgo časa trdili, da o stvari nič ne vedo, medtem ko so vsi papirji ležali v občinskih uradih. O tem naj javnost razmisli, trdijo predstavniki odbora, ki so nam včeraj potrdili, da tudi po zadnjih novostih še vedno vztrajajo pri zahtevi, naj se o gradnji vojašnice izrečejo občani na referendumu.

Po drugi strani se za gradnjo vojašnice navdušuje predsednik združenja trgovcev Ascom Sergio Rovis. V tiskovnem poročilu ne štedi s pohvalami na račun občine, ki da je - kot je razbrati iz poročila, četudi se nam ta trditve zdi še nekoliko preuranjena - že sprejela gradnjo financarske šole. Ta šola pomeni po njegovem mnenju pomembno pridobitev in gospodarsko obogatitev za mesto. Zaradi tega se v imenu Združenja trgovcev toplo zahvaljuje županu Tuzzijsu za odločnost v realizaciji zamisli, ki jo je postavil njegov predhodnik Scarano.

Sindikati zbirajo pomoč za begunce tudi s prodajo grafike G. Marege

Na županstvu so predstavili novo pobudo sindikalnih zvez CGIL, CISL in UIL za zbiranje pomoči za vojne begunce iz republik bivše Jugoslavije. Sindikati, ki so se v sodelovanju z novogoriškimi sindikati že angažirali pri zbiranju blaga in prehrane za begunce v zbirnih centrih v Desklah in Čepovanu, so tokrat predstavili grafiko, ki bo v prodaji in katere izkupiček bodo namenili za pomoč beguncem. Grafični list je delo umetnika Giannija Marege, ki je upodobil šop rdečih vrtnic. Natisnjen je v 150 izvodih, ki bodo v prodaji po 150 tisoč lir. Da bi dali večji poudarek solidarnostni pobudi, bodo prve tri izvoče poslali predsednikom Italije Oscarju Luigi Scalfaru, Slovenije Milanu Kučanu in Evropske skupnosti Jacquesu Delorsu.

Na predstavitvi nove solidarnostne akcije sindikatov so poleg tajnikov treh zvez Giuliana Bona, Flavia Snidera in Vittoria Brancatija bili prisotni še župan Erminio Tuzzi, odbornik za socialno skrbstvo Salvatore Colella, podpredsednik Skupščine občine Nova Gorica Rajko Novak, tajnik novogoriških Svobodnih sindikatov Ivan Furlan Kodernac ter odgo-

vorni za civilno zaščito v sosednji občini Albin Valentinčič.

Tajnik CGIL, Giuliano Bon je povedal, da se nadaljuje tudi zbiranje prehrane in druge pomoči. Ker pa ta akcija v poletnem času nekoliko upada tako zaradi zapore precejšnjega števila trgovin kot tudi zaradi odhodov dela prebivalstva na letovanja, bodo skušali prav s prodajo grafike nadoknaditi manjši priliv darov in ohraniti dosedanj nivo pomoči beguncem.

Goriški župan Tuzzi je pohvalil prizadevnost sindikatov in ne

brez plemičnega naglasa spomnil, da je goriška občina že večkrat pozvala vlado, naj obljubljena denarna sredstva za pomoč beguncem dostavi goriški prefekturi ali občini, tako da bi jih lahko uporabili za takojšnjo pomoč. Tudi novogoriški podžupan Novak je pohvalil sindikate in se prisrčno zahvalil njim ter vsem občanom, ki s s prispevki pomagali Sloveniji ter beguncem.

Na sliki: predstavitev grafike na goriškem županstvu

Srečanje PSI-DSL obnovilo dialog za razširitev večine na Pokrajini

Pogovori med strankami za morebitno razširitev uprave na Pokrajini se nadaljujejo, toda zaenkrat še vedno brez otipljivih rezultatov.

V torek zvečer sta se ponovno sestali pokrajinski delegaciji PSI in DSL. Do srečanja je prišlo na pobudo socialistov, ki jo je tajnik DSL Maurizio Salomoni včeraj v poročilu za tisk ocenil povsem pozitivno. Srečanje, ugotavlja, je bilo koristno in potrebno, ker so sestava in pogoji delovanja pokrajinskega odbora še nespremenjeni. To pomeni, da uprava Pokrajine v bistvu ne more delovati in da je torej še vedno potrebno najti rešitev, ki naj stvari premakne z mrtve točke in naj zagotovi pogoje za temeljit preokret na čelu pokrajinske uprave.

DSL, nadaljuje Salomoni, je v razgovoru s socialistično delegacijo vzela na znanje rezultate nedavnega sestanka med to stranko in KD. Pri tem je ponovno poudarila potrebo po srečanju s stranko relativne večine, s katero naj bi brez predsodkov in na osnovi enakega dostojanstva obnovili pogajanja na osnovi že sprejetih programskih dogovorov. DSL je torej pripravljena vstopiti v pokrajinsko upravo in podpira pobudo za razširitev večine, ki jo je svojčas dala prav KD. Meni pa, trdi Salomoni, da mora nova večina sloneti na doprinosu vseh treh večjih strank in biti hkrati odprta vsem političnim silam, ki soglašajo s temeljnimi programskimi točkami reforme institucij ter temeljite prenovne strank ter njihove vloge.

Solidarnostni kulturni večer v Pevmi

Rajonski svet za Pevmo, Oslavje in Štomer pripravlja drevi ob 21. uri v sodelovanju s kulturnima društvoma Naš Prapor in Sabotin, kulturni večer, katerega izkupiček bodo namenili za pomoč beguncem iz Bosne in Hercegovine.

Prireditve bo v prostorih osnovne šole v Pevmi, na njej pa bodo sodelovali pevski zbor, člani gledališke skupine Oder 90 in člani glasbenega ansambla Mozaik 5.

razna obvestila

Društvo slovenskih upokoencev Gorica obvešča, da bo avtobus za piknik v Gojačah 2. avgusta odpeljal po sledečem redu: ob 9. uri s Travnika, s postanki pred gostilno Primožič, v Podgori, Štandružu in Sovodnjah.

SDZPI sporoča, da je sedež v Gorici zaprt zaradi dopusta do 21. avgusta.

Knjižnica D. Feigel obvešča, da bo od 25. t. m., do 30. avgusta zaprta zaradi dopusta.

Taborniki RMV

se vračajo s taborjenja; vlak prispe na železniško postajo v Novi Gorici
jutri, 25. t. m., ob 18.35

kino

Gorica

VITTORIA Zaprto.
CORSO 20.00-22.00 »L' impero del crimine«. Prep. ml. pod 14. letom.

GORIŠKI GRAD - 21.00 »La presidentessa«. Gledališka predstava skupine La proposta iz Campoformida.
VERDI Zaprto.

Tržič

COMUNALE Zaprto.
EXCELSIOR Zaprto.

Nova Gorica

SOČA 18.30-20.30 »Operacija pašeta«. **SVOBODA Šempeter** Ni predstave.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Občinska lekarna št. 2 - ul. Garzarolli 154 - tel. 522032.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Rismondo - ul. E. Toti 52 - tel. 410701.

Zvonik goriške stolnice bodo uredili in utrdili

Zvonik stolnice obnavljajo. Že nekaj dni je namreč obdan z železnim odrom in tak pomuža neobičajni videz. Dela je naročila nadškofija in bodo veljala, kakor piše na na gradbišču izpostavljeni tabli, devetdeset milijonov lir. Opravljata pa jih podjetji Edil Fabbro iz Červinjana in Simet iz Vidma. Tehnično vodstvo je zaupano inž. Paulu Delpin.

Poseg na zvoniku stolnice bi lahko poimenovali kar sanacijski poseg, ki naj bi v prihodnje preprečil odpadanje ometa in krušenje. Ne toliko zaradi slabe kakovosti ometa ali podlage, ampak zaradi posledic vibracij, ki jih povzročajo zvonovi.

Menda je današnji stolp bil sezidan v dveh časovno ločenih fazah in to naj bi bil razlog za nevesčnosti, ki jih bodo skušali zdaj odpraviti. Namestitev opaža, kar je že samo po sebi zahtevna naloga, saj gre za okrog trideset metrov visoko zgradbo, pa bodo izkoristili tudi za poseg na zvonovih.

Na sliki (foto Klemše): z opazem obdani zvonik stolnice.

Svetovalca DSL Komel in Bratina za priznanje Republike Makedonije

Goriška občinska svetovalca DSL Igor Komel in Ivan Bratina sta te dni poslala županu Tuzzijsu poziv, naj se pri italijanski vladi zavzame za priznanje neodvisnosti republike Makedonije. Svetovalca ugotavljata, da se je makedonski narod na plebiscitu z veliko večino opredelil za osamosvojitev od bivše Jugoslavije in neodvisnost. Še danes pa Evropska skupnost pogojuje priznanje nove republike z zahtevo po spremembi imena »Republika Makedonija«. Komel in Bratina ocenjujeta, da je ta zahteva absurdna in nedemokratska ter podrejena volji držav, ki nočejo samostojne Makedonije. Pri tem navajata, da gre za majhno, ekonomsko šibko republiko, kjer poleg Makedoncev živi še albanska in turška manjšina. Je tudi edina bivša jugoslovanska republika, v kateri je proces osamosvajanja in demokratizacije doslej potekal po mirni poti.

Zato se Komel in Bratina zavzemata za poseg župana pri vladi in njeno posredovanje v pristojnih forumih ES in OZN, da bi Makedonija bila mednarodno priznana

in da bi bil zagotovljen mirni proces demokratizacije in osamosvajanja te države. Pri tem še opozarjata, da je »komisija Badinter«, ki jo je imenovala ES, že ugotovila, da Republika Makedonija izpolnjuje vse pogoje za mednarodno priznanje.

Krminčanka umrla v trčenju pri Čedadu

Ženska iz Krmina je včeraj ponoči umrla v prometni nesreči v Premariaccu na državni cesti Videm-Čedad. Žrtev je 65-letna Maddalena Bevilacqua, ki se je peljala v avtomobilu z možem, 67-letnim Eugeniom Bucovinijem. Na nevarnem križišču, ki je bilo prizorišče že številnih težkih nesreč, je v še nepojasnjenih okoliščinah prišlo do trčenja z avtomobilom, ki ga je upravljal 50-letni Ferruccio Verzin iz Palmanove. Maddalena Bevilacqua je bila pri priči mrtva, oba voznika pa sta dobila samo lažje poškodbe.

Ocena Kocbekove zbirke novel *Strah in pogum* je pred 40 leti vzbudila neskončno polemiko

Boris Pahor in odmev »Svobodne polemike« v današnjih gledanjih na slovenske razmere

Poleti 1952. leta je v Trstu izšla v samozaložbi drobna brošura, ki je dvignila v slovenskih kulturnih in političnih krogih veliko prahu. To je bila »Svobodna polemika« *Borisa Pahorja, v kateri je zagovarjal svojo oceno zbirke novel Edvarda Kocbeka »Strah in pogum« pred kritikami Toneta Fajfarja in drugih. Pahorjevo oceno je objavil Primorski dnevnik 22. novembra 1951, mesec dni kasneje pa so v Ljudski pravici izšli Fajfarjevi »Pomisliki«, ki jih je objavil tudi Primorski dnevnik s pripombo, da jih objavlja »v želji, da ne bi bili čitatelji samo enostransko obveščeni o Kocbekovi knjigi«. Sledilo je Pahorjevo »Odprto pismo« na to pripombo in kmalu nato še polemičen Fajfarjev članek v Ljudski pravici. Pahor je tedaj napisal novo pismo, ki pa mu ga Primorski dnevnik ni objavil, zaradi česar se je odločil za natis odgovora v samozaložbi. Jedro celotne polemike je bilo tolmačenje Kocbekovega odnosa do partizanske borbe. V zvezi s takratnimi dogodki smo zastavili Borisu Pahorju nekaj vprašanj.*

Kako gledate danes, z razdalje 40 let, na takratne polemike v zvezi s Kocbekovo zbirko novel *Strah in pogum*?

Ob takem retrospektivnem pogledu ugotavljam, da sem takrat doživel odločilno razočaranje glede hotenja in sposobnosti voditeljev delavskega razreda, da ustvarijo nov družbeni red po človeški podobi. Že v predvojnem času se je namreč človek prepričal, da je bil sovjetski univerzum vse prej kot domovina prenovljenega človečanstva, če naj uporabim Koso-velovo sintagmo. Vendar je bilo zaradi zmagovitosti uveljavljanja fašizma v Italiji in Španiji ter nacizma v Nemčiji razumljivo, da so demokratično čuteči ljudje videli neko odrešitveno alternativo v sovjetski državi, to toliko bolj, ker se je tako imenovani zahodni svet zelo klavrno obnašal, ko je šlo za nastop proti desničarskim diktaturam. Seveda je drugi svetovni spopad to stališče potrdil, saj se je lahko samo sovjetski vojaški kolos na evropskih tleh postavil po robu hitlerjanskemu vojnemu stroju.

Na slovenskem je bila ta dramatična dialektika še toliko bolj občutena, ker je iz Primorske fašizem ogrožal deželo z zahodne strani, nacizem pa s severne, po priključitvi Avstrije pa še posebno intenzivno z delovanjem petekoloncev. Zato so razgledani slovenski duhovi zaupali sicer v zahodne demokracije, a obenem poudarjali potrebo po prijateljskem razmerju do Sovjetske zveze.

Šlo je v bistvu za združitev vseh sil, ne glede na nazorske in politične razločke, na platformi, ki bi bila izhodišče za skupen odpor, ko bo razvoj dogodkov to zahteval. In tako povezavo je zagovarjal Edvard Kocbek v reviji *Dejanje*, aprila 1938 s "Pozivom Slovincem", krščanski socialisti pa so 1940. leta v Laškem »dali prvo pobudo za ustanovitev enotnega in naprednega slovenskega gibanja... za doseg narodne suverenosti, njej ustrezne državnosti in novega družbenega

reda« (Edvard Kocbek, *Pogovor* 1975 str. 136).

To stališče Edvarda Kocbeka in njegovih ter krščanskih socialistov na splošno je potem ne samo omogočilo koalicijsko obliko osvobodilnega gibanja, ampak prispevalo, da se je za upor odločilo veliko število vernih ljudi, predvsem kmečkega prebivalstva, ki je dalo glavno bojovnikov, jih preskrbljalo s prehrano, jim dajalo zatočišče, bilo žrtev sovražnikovega maščevanja, ki je požigal vasi, streljal talce in pošiljal kmete v krematorijski svet.

No, zato odprava koalicije in partijski prevzem oblasti nista bila samo makiavelistično ravnanje do tistih, brez katerih bi osvobodilnega gibanja ne bilo (Kidrič dixit), ampak zločin nad slovenskim narodom, ki se prostovoljno ne bi nikdar odločil za komunistično diktaturo.

O vsem tem razvoju se nam je začelo svitati - tistim, ki smo se srečno rešili nemške pogube - šele ob vrnitvi domov. In res je, da sem, na primer, jaz spoznal ob ideološkem ravnanju slovenskih predstavnikov na Tržaškem, kako pogubna je oblast enopartijskega političnega in policijskega sistema; a hkrati sem tudi upal, da se bo po začetnih zaletih vse skupaj - v tem osrčju Evrope - nekako le uneslo.

V Ljubljani pa je bil Kocbek eden od podpredsednikov Prezidija, kar je vendar bilo poročstvo za neko ob-partijsko mišljenjsko, kulturno alternativo. Seveda se je prijateljska vez, ki je obstajala v pisni obliki že od 1938. leta, še potrdila, ko sva se osebno spoznala, a ne glede na to lepo razmerje sem takrat in kasneje zmeraj videl v njem eno izmed najbolj pomembnih slovenskih osebnosti tega stoletja.

S politično likvidacijo Kocbeka in njegovih je partija začela sama sebe izpisovati iz slovenske zgodovine, saj je dokončno dokazala, da nima nikakršnega svojega izvirnega načrta, ampak da je bolj ali

manj kopija oblastnih gremijev tako imenovanih voditeljev proletariata.

No, ob uporabi zbirke novel *Strah in pogum* za odpravo Kocbeka iz povojnega slovenskega javnega življenja sem dokončno sprevidel, da smo bili izdani vsi, ki smo verjeli v novo, socialno pravično, a pluralistično odprto slovensko družbo.

Osnovna teza takratnega razmišljanja je bila tista, s katero se zaključuje polemika, in sicer, »da se edinole v svobodnem izražanju krešejo duhovi, da se razvoj in napredek porajata iz trenja, iz protislovij, ne iz zvestobe ortodoksni linearnosti, pa naj bo leta zastopnica kateregakoli svetovnega nazora«. Kaj je pomenilo takšno razmišljanje v tistih časih?

V nekoliko obširnem odgovoru na prvo vprašanje sem skušal povedati o svojem gledanju na Kocbekovo vlogo. Naj dodam, da sem se jeseni 1943. leta po daljšem oklevanju odločil za sodelovanje z osvobodilnim gibanjem predvsem zato, ker sem ga imel za nadaljevanje predvojnega primorskega antifašizma, obenem pa sem seveda upal, da ob velikem številu elitnih mož, ki so sodelovali s komunisti, le-ti ne bodo mogli biti samodržci. Zgrešeno je bilo, a človek je menil, da bo pri nas nastala nekakšna samosvoja oblika socialne družbene ureditve. Zato je bilo poudarjanje svobodnega izražanja misli, ki ga navajate, sicer naivno ob sistemu, ki je bil na oblasti, a šlo je za prepričanje človeka, ki je bil - in je še - za socialno demokracijo, vendar v tradicionalni demokratični politični sestavi. In to sem potem ponavljal vseh 40 let.

Kar je bilo pri vsem tem še najbolj obupno, je bila dominacija matične oblasti pri nas tokraj meje. Primorski dnevnik je namreč brez težave objavil moje poročilo o Kocbekovih novelah, ko pa je knjiga izšla z odobritvijo matičnega režima in me je dnevnikov urednik prosil za prispevek o nji. Potem, ko si je oblast izbrala novele za vsesplošno kampanjo proti avtorju, pa se je tudi Primorski dnevnik moral ravnati po taktirki ljubljanskega dirigenta.

Seveda, mogoče je tudi, da je bilo vse poprej zrežirano, tudi poteza, da objavijo pohvalno oceno Kocbekovega prijatelja. Kdo more vedeti. Vsekakor je list ponatiskoval vse napade na Kocbeka in seveda name, ki sem naenkrat postal buržuji, pisatelj, ki ga je okužila zahodna kultura. In ker nisem imel kje objaviti zagovora svoje ocene, sem se odločil za tisto brošuro.«

Bi danes kaj spremenili v svoji *Svobodni polemiki*, če bi jo morali napisati znova?

Glede ocene novel ne. Nesmisel je namreč trditi, da v njih Kocbek blati osvobodilni boj, ravno narobe, če je v književnosti kaj elitnega o slovenskem uporu, potem je to predvsem izpod Kocbekovega peresa. Drugače pa bi seveda zdaj pisal o komunistih in njihovi oblasti. Do teh človek res ne more čutiti nikakršnega spoštovanja. Hrabrost in idealizem padlih - to sta vrednosti zase. Vodstvo pa je ravnalo po pravilih najbolj nehumanega nečajejstva.

A takrat, to je 1951. leta in v času, ki je sledil, bi popoln prelom z matico pomenil osamitev, kar bi položaj narodne skupnosti samo še poslabšalo, medtem ko so moje - in kmalu potem Rebulove - knjige ogroženo narodno skupnost le potrdile v samozavesti. Oba sva reševala življenjsko vprašanje s profesuro, s knjigami pa sva se uveljavila mimo foruma, ki je imel pri nas monopol pri odločanju o tem, kaj je pravilno in kaj ni.

Ta forum je, žal, bil odvisen od politično-ideološkega centra in zato kot organ, ki naj skrbi za celotno skupnost, nujno handikapi-

Boris Pahor

ran. Taka namestitve svojih postojank pri nas in na Koroškem pa je največji od grehov, ki jih je matično vodstvo zagrešilo nad ločenima deloma.

Nekdanje razmere so vlivale svobodnemu mislecu precejšnjo dozo strahu in zahtevale pogum. Se vam ne zdi, da je tudi v novih razmerah v Sloveniji marsikaj tega? Se bo človek sploh kdaj sprijaznil z resnico o škodljivosti ortodoksni linearnosti?

Kar se rodi iz strahu, je ponavadi kot mrtvorojeno dete. Isto velja

za družbo, kjer se ljudje odločajo glede na moč tistega, ki je na oblasti. Tako so se v predvojni Sloveniji ravnali po stranki, ki je vladala. Po letu 1945 skoraj da ni bilo drugačne izbire. Zdaj pa je spet tudi na vrsti nevarnost, da se človek prelevi po potrebi. Vendar bi rekel, da je bilo strašenje pred desnico pretirano, ko pa je levica v resnici še kar dobršno močna. Po mojem bi zato kazalo, da ljudje podprejo Pučnikove socialdemokrate ter tako naredijo konec pretežni bipolarnosti. Zato sem si tudi želel, da bi Janša pristopil k socialdemokraciji, kot sem napisal v nekem intervjuju. In menim, da je zelo pomembno, da je do tega prišlo. Seveda pa upam, da bo socialna demokracija izvirno slovenska, kot je v začetku stoletja predlagal Prepeluh.

V zamejstvu se je odnos do Slovencev v zadnjih časih hudo zaostril. Kako ocenjujete današnji položaj?

Veliko je krivo slovensko vodstvo, ki je stavilo vse na proletarsko enotnost, glede vprašanj manjšine pa ravnalo na podlagi teze, da je prvenstveno prijateljstvo med sosedi ne glede na to, če sosed izpolnjuje obveznosti do manjšine (Kardelj). Zaradi teh dveh norm je na eni strani odločilni forum onemogočal rast samozavestnega slovenskega srednjega sloja, na drugi pa se zavzemal za pravice manjšine samo na papirju, kar je odgovarjalo matičnim interesom in, v zadnji instanci, večkrat tudi interesom katere izmed italijanskih levičarskih strank.

Seveda je ta slovenska politična neizrazitost opogumila nekatere italijanske kroge. Trst je namreč pred dilemo, ali naj nadaljuje z dosedanjim moledovanjem v Rimu ali naj se poveže z zaledjem, to pa je v prvi vrsti Slovenija, ki jo je doslej psihološko odklanjal in ga njena sedanja državniška uveljavitev moti, ker se bo moralo vprašanje inštitucionalizacije manjšinskega subjekta reševati neposredno z Ljubljano. Torej proti nacionalističnemu Trstu!

Vse je odvisno od našega modrega in enotnega nastopa, diplomatskega v zvezi z matico, ali pa, če bo potrebno, demonstrativnega.

Kaj napoveduje *Napoved nove plovbe*?

Moja knjiga napoveduje v bistvu to, do česar je prišlo. Poudarjal sem, da je samostojnost Slovenije optimalna rešitev, a da bi mi zadoščala tudi suverenost v konfederaciji. Razvoj je odločil drugače. Zato iskren hevreka za suvereno državo!

Kljub obsojanju fašizma Gianni Stuparich ni bil zmožen gledati na Slovence brez predsodkov svojega razreda

Slovinci v literaturi italijanskega Trsta

Gianni Stuparich

MARIJA PIRJEVEC

Kljub temeljnemu preziru do naroda brez kulture in civilizacije, ki ga je zaznali v besedah, da nosijo Slovenci v sebi neko prirojeno hlapčevstvo, se je Stuparich v letih med vojnami, v skladu s svojim globokim humanizmom, skušal postaviti proti navalu nacionalizma in fašizma, ki je grozil, da preplavi mesto. Vendar je v svoji osamljenosti in krhkosti kmalu omahnil in se zatekel v nekakšno privatno izgnanstvo, iz katerega je z grozo opazoval dogajanje in skušal nanj le poredkoma reagirati. V tem smislu je značilen njegov opis požiga Narodnega doma v Trstu, ki so ga fašisti uničili julija 1920. Gre za enega najbolj pretresljivih dogodkov v sodobni tržaški zgodovini, saj v svoji kruti neposrednosti simbolizira vse dotedanje narodnostne spore, ki so razdvajali mesto, pa tudi tiste, ki so jim v poznejših letih sledili. Stuparich opisuje v knjigi spominov *Trieste nei miei ricordi* (1948), kako je opazoval požig Narodnega doma in kako sta mu prizor nasilja in predvsem "grozna nemoč" gledalcev zbujala slutnjo milijonov in milijonov bodočih nedolžnih žrtev. Vredne pozornosti so tudi besede, ki jih je zapisal v članku *Italian über Alles* leta 1921, v času torej, ko se je

fašizem v Julijski krajini šele rojeval: »Živijo ali ne živijo v Julijski krajini Slovani, ki prebivajo v domovih svojih dedov? Slovani, ki obdelujejo polja, ki so jih prekopavali njihovi slavni očetje? Slovani, ki že od nekdaj ljubijo, mislijo in molijo v slovenskem jeziku? Nihče tega ne more zanikati. Je torej prav zasesti njihove domove, polja, cerkve in jim s pištolo v roki zapovedati, naj ne ljubijo, naj ne mislijo in ne molijo v svojem jeziku? Vse je mogoče. A potem je nadvse smešno in žalostno, da se čudimo, da se vznemirjamo in jezimo, če vzame to ljudstvo v roke puške ali ročne bombe in reagira na tak način; saj jim iz samega obupa kri zavre v glavi.«

Kljub pogumnemu obsojanju fašizma in njegove raznarodovalne politike v Julijski krajini pa Stuparich ni bil zmožen gledati na slovenskega človeka brez predsodkov svojega razreda. Leta 1941 je po dolgem molku izdal roman *Ritorneranno*, v katerem opisuje življenje tržaške iredentistične družine med prvo svetovno vojno. Služkinja Berta, obrobni lik v njegovem delu, spet pooseblja že kar stereotipno predstavo Slovana, kakršnega je zaslediti pri mnogih tržaških piscih. »In vendar, če bi bil njen značaj nekoliko bolj prilagodljiv,« pravi Stuparich v svojem romanu, »bi se Berta po desetletnem skupnem življenju lahko čutila kot družinski član. A ohranila je v sebi te-

mačni instinkt divje živali, ki se le s težavo pusti približati.«

Nasprotje med telesno in duševno lepoto tržaškega Italijana in grdoto Slovana še odločneje izstopa v memoarskem delu *Primavera a Trieste* Piera Antonia Quarantottija Gambinija (1910 - 1975). Pisatelj opisuje dogajanje v Trstu maja 1945, ko so jugoslovanske čete osvobodile mesto in ostale v njem štirideset dni. Pisatelj opis Slovana se v mnogem približuje Slataperjevi upodobitvi "mongola trdih lic" kot tudi Stuparichevi predstavi dekle Berte. Njegovo pisanje je tako značilno, da ga je vredno navesti: »Ti kmečki Slovenci - in to lahko rečem, ker jih imam prvič nekaj stotin pred očmi: vsi so enako majhni in koščeni, umazano plavalasi in mršavi; če jih primerjaš s Tržčani, ki so visoki in oblizniti, je videti, kot da se niso rodili tu blizu, temveč da prihajajo iz povsem drugih krajev...« V tem že rasističnem odnosu do Slovana, in to v času, ko se je 2. svetovna vojna šele končala, je italijanski pisatelj, po rodu Istran, tipičen, čeprav verjetno zadnji predstavnik neke kulture, ki je bila še bolj izrazita v istrskih mestecih beneške tradicije kot v samem Trstu in ki je imela do slovenskega in hrvaškega sveta, čeprav jo je obkrožal od vseh strani, povsem odklonilno stališče.

(3-se nadaljuje)

Ivan Pregelj

TOLMINCI

XVI.

Sodnik je poveril ta posel Mohorju Kacafuri. Mohor je napravil več kot svojo dolžnost. Pred cerkvijo je oklical sebe in svoj posel. »Pravica!« je vpil, »pravica iz Tolmina. Naš gospod grof niso taka pošast, kakor strašite svoje otroke. Spoznali so, kdo je kriv. Zapreti in pretepsti so dali krivične sluge, vam pa vračajo, kar ste utrpeli. Naprej naj stopijo, kakor bom klical, Gašper Viduč, Boštjan Kavčič, Šime Cvetrežnik, Jakob Zlatoper, Urh Bogataj, vdova po Tonetu Krivcu in Luka Muznik. Tako. Ali se bomo zdaj še puntali pa pri cesarju pritožili?«

Sodnik je pohvalil Mohorja in ga za izredno uslugo nadaril. Pa je tudi sam imel skrbi, ne da bi vedel, ali mu jih bo kdo nagradil. Že ko je na konja sedel, da odpotuje v Gorico, je pripomnil grof nekam malomarno, naj mu sodnik pošlje v Gorico po zanesljivem, kar sam blagajniški prebitek v znesku šest tisoč goldinarjev. Toliko je bil grof do krajcarja preračunal svoj zadnji prebitek. Sodnik je obljubil, da pride z denarjem drugi dan. Grof je odšel, sodnik pa je poklical blagajnika, ki je bil njegove žlahte, osiroteli sin njegove sestre, omožene Grandente. (1)

Bilo je neko posebno razmerje, ki je vladalo med sodnikom pa blagajnikom. Stric in nečak sta si bila skoraj tuja, dasi sodnik in imel sicer nikogar svojih in tudi ni kazalo, da jih bo kdaj imel, ker na ženitev ni več mislil. Prebolel je bil kaj burno mladost, se streznil, ljubil poslej dobro jed in pijačo, red v službi pa denar. Od leta do leta je bolno rasla ta njegova strast, sla njegovih moških let. V tem oziru mladi Grandente ni sličil starem. Izživljal se je mladostno prav tako kot nekoč stric, le s to razliko, da mu je stric kot uradni predstojnik hodil bridko na pot. Ne le da je bil prav proti sorodstvu še posebno nepopustljiv, kakorkoli je sicer na zunaj pred grofom ali podaniki varoval svojega uradnika ugled, bil mu je nekakšen samozvan varuh tudi osebno. V njegove pustolovščine z ženskami se ni vtikal, strogo pa mu je gledal na prste, kako gospodari s prisluženim denarjem. Ko se mu je bil postavil pred leti mladi po robu, je postal stric še odločnejši. Tri dni se je potuhnil. Potem je poklical mladega predse in mu do solda natančno naštel, kaj in koliko vse je izdal zanj, ko ga je šolal, do tedaj, ko mu je kot stric našel službo pri grofu. »Čakal sem,« je dejal, »da boš kot član naše rodovine in kri naše krvi imel staro čast v sebi, pa sem upal, da mi vrneš, kar sem potrošil zate. Vidim, da sem se zmotil.« Čudno lahko in vsakdanje, kakor da ni nobena reč na svetu bolj preprosta, je nato razodel mlademu, da mu bo odslej sam utrgoval neko vsoto in se s tem izplačal. Mladi je prebledel in vrgel sodniku ponižujočo psovko v obraz. Mirno je sodnik vzel list, napisal nanj kratko dan v leto, Grandentejevo ime in to, kar je prej povedal. Potem je vstal in pokazal vrata. Da se ne da kar tako izgnati iz službe, je vzkliknil mladi. Sodnik se je porogljivo smejal, naj pa poskuša svojo srečo pri grofu samem. Mladi je šel. Tri tedne je strašno divjal v pijači in razvratnosti. Potem je obnemogel in se vrnil k stricu. Prosil je odpuščanja in se vdal v vse pogoje, ki mu jih je narekoval sodnik. Utehe za tako suženjsko svoje razmerje v službi

Ilustriral Klavdij Palčič

je iskal mladi poslej drugod. Bil je lep, strasten človek, večš vsaki družbi. Manj krepstne ženske so ga rade imele. Bil je celo hraber in silovit, ni se ustrašil sovražnika iz zasede; sam je znal strahovati, preden so strahovali njega. Čudno je bilo, da je imel tudi v igri srečo. Pa taka sreča je od danes na jutri. Zgodilo se je, da je mladi uradnik tudi grdo izgubljal. Igralskih dolgov pa ni imel.

Ko ga je poklical stric tisti dan k sebi, je sodnik že na prvi pogled spoznal, da ni vse v redu. Ukazal je nečaku, naj sede; nato je dejal:

»Gospod grof te je želel videti. Pa so mi sporočili, da ležiš hudo bolan. Čestitam, da si tako naglo okreval. Katerega lečnika, blagovoli, pa imaš?«

Mladi si je grizel ustnice in odvrnil:

»Nisem bil bolan.«

»Lep red to,« je mrmral sodnik. »Ali hočeš reči, da bi spet rad poizkusil, kako se je godilo izgubljenemu sinu? Svarim te, moj dragi.«

Mladi ni odgovoril.

»Če nisi bolan,« je rekel sodnik, »si se nalašč odtegnil, da te grof ne bi videl.«

Tudi zdaj ni mladi odgovoril. Sodnik je vstal in dejal:

»Vstani! Ogledava si tvoj urad.«

»Tu sem, zaprite me,« je vzkliknil tedaj Grandente, bled ko stena, a odločen in zavesten.

»Zakaj neki bi te zapiral, moj dragi?« se je navidezno začudil sodnik in se igral z mladim. »Ne razumem te. Idi, greva v urad. Gospod grof, ki je imel zadnje mesece izredne izdatke, me je blagovolil opozoriti, da bi utegnil v nekaj dneh rabiti neko večjo vsoto. On in jaz veva točno, koliko moremo dvigniti iz

domačega zaklada kot čisti dobiček za zadnjega pol leta. Gospod grof se ni hotel poslužiti svojega denarja brez tvoje navzočnosti. Odobrujem in cenim. Red vlada svet. Pojdiva.«

Mladi se je togo vdal in šel za stricem, ki si je dal prinesiti knjigo in odpreti blagajno. Potem je računil in zamrmral:

»Pa se je le zmotil. V svojo škodo.«

Zaprj je knjigo, se dvignil in dejal:

»Računi so v redu. Osemintrideset goldinarjev bi bil mogel gospod glavar zahtevati več. Izvoli, odpri mi blagajno pa sedi in zabeleži prenos iz dnevne kase v rodbinski zaklad. Šest tisoč osemintrideset goldinarjev. Si napisal? Dobro je. Zdaj mi pa blagovoli izplačati. Potem podpišem potrdilo.«

Do tu je mladi prenesel strašno igro, ki si jo je z njim privoščil stric. Zdaj ga je premagala besnost. Hripavo se je zasmejal in dejal razigrano, obešenjaško:

»Štejte sami. Menda bo zopet majhna zmota.«

»To se pravi, moj dragi?« je vprašal uradno hladno sodnik, ne da bi dogovoril. A pogledal je strogo hladno na mladega, ki ga je minila še zadnja kljubovalna objest. Topo je rekel:

»Saj sem rekel. Ukažite, naj me zaprejo.«

Sodnik ga je srepo gledal. Potem je dejal odločno, a tiho, pač zato, da bi ne slišali posli v sosedni sobi:

»Tat! Ali meniš, da te ne smem? In bi te tudi, če bi ne bil tako pripravljen kot sem, ki sem že sam sumil. Tako torej. Nisi le lahkomišeln in nehvaležen, si tudi zločinski in krivičen. Slep!«

Nekaj neskončno bridkega je zaigralo mlademu ob ustnicah.

Oko mu je zagorelo surovo sovražno.

»Gospod stric,« je rekel. »Nisem mislil krasti.«

»Nisi mislil,« se je porogal sodnik, »samo izposodil si, jeli?«

Uporno mu je odgovoril mladi:

»Vem, kaj se pravi krasti. Tu v Tolminu, naše žlahte ljudje, saj še ni tako davno...«

»Kaj, kaj, kaj?« je planil sodnik.

»Krali so!« je udaril mladi in ostrmel z grozo in radovednostjo sodniku v lice, ki je strašno zagorelo, tako da je kazalo, kakor da bo moža pri priči prizadelo.

»Tako sem vsaj slišal praviti,« se je umikal mladi. Sodnik je našel.

»Koliko si vzel?« je vprašal mirno.

»Tri sto goldinarjev.«

»Do vinarja mi odslužiš!« je rekel sodnik in vstal. Blagajnik je ostal sam in se zgubljeno nasmehnil. Nato je stegnil v čudni lahkomišelnosti roko v denar, da bi si pridržal še preko že navedenega. Pa je videl, da ni več sam. Dvoje slug je stalo pred njim in starejši je dejal:

»Po povelju gospoda sodnika! Želi, naj mu prineseva denar.«

Mladi je pokazal molče na novce. Vzela sta in šla. Uradnik pa se je sesedel za mizo. Škrtal je od besnosti z zobmi:

»Suženj sem mu in bom! Prekleti človek! Stric? Hudič, pač! Volk! Strigon!« (2)

Vzel je pokrivalo, da bi šel, pa se je premislil. Sedel je zopet k mizi, vzel list papirja in začel pisati.

»Vaše blagorodje,« je pisal. »Če me ne pokličete, sam se ne zglasim več pri Vas. Grem. Služi naj Vam kdo drug. Jaz bom že živel kako. Lepe pesmi ljudje še

vedno radi poslužajo in plačujejo. Imam tako pesem. O preprosti ženi, ki je bila bogata in tako skopa, da se je v cunje odevala pa s preperelim pikastim plaščem ogrinjala. Ta ženica je v dobri veri za visoke obresti tolminskemu grofu denar posojala. Potobnic in zadolžnic pa grof ni ne videl ne podpisoval. Podpisovali ste jih Vi! Z vsem spoštovanjem Vaš Tat in Slep.«

Zganil je list in ga izročil slugi, naj ga nese sodniku. Sluga se je takoj vrnil, naj gre blagajničar k sodniku. Grandente je šel. Dolgo se je mudil pri stricu. Stopil je k njemu odločno in svobodno kljub težkemu svojemu položaju, ubog in obremenjen. Ko se je vračal, se je bil sprememil. Imel je v žepu denar, imel zagotovilo, da je zadeva z grofovimi denarjem urejena in pokopana. Samozavesten in svoboden kakor prej pa ni bil več. Nič več ni kljuboval. Po vsem videzu je bil premagal strica, ukrotil ga z orožjem, ki se ga je sodnik bal. Pa je bil vendar tudi sam premagan. Vsaj svoje dosedanje vedenje nasproti stricu je obžaloval. Vračal se je od njega živo prepričan, da mu je sodnik res le stric, ne pa predstojnik.

Sodnik pa je po svoje vedel, da je enkrat za vselej odgojil v nečaku sebi in grofu uradnika, kakor je treba...

Sam je še istega dne odpotoval z denrjem v Gorico. Za svoje odsotnosti je določil za namestnika Grandenteja. Popolnoma se je zanesel nanj...

Občevanje med tolminskimi tlačani in grofovskimi je bilo dotedaj tolminsko domače. Biriči in uradniki so bili z ljudmi surovi v besedi. Več ali manj je bil v navadi nastop, ki je bil svojstvena posebnost Mohorja Kacafure. Tiste dni pa so kmetje opazili, da so začeli poslovati biriči in uradniki drugače. Niso več psovali, vljudno zahrbtno so sprejemali ljudi, ki so imeli pri gosposki opravka. Ljudje so takoj opazili to uradniško kretnjo, zmedli so se. Klicali so jih v Tolmin na odgovor. Recimo Janeza Bajta. Povedal je ime. Birič ga je molče premeril od nog do glave in sprevel k sodniku. Tam se je zadržal na kmeta zelen ptič. Sodnik pa je pisal in se ni menil za stranko. Kmet je bil v čudni zadregi. Hotel je biti vljuden, pa je dejal o papigi:

»Lepega ptiča imajo, gospod. Pa še govoriti zna. Ali je v šolo hodil?«

»Tiho,« je dejal mirno sodnik. »Tu si v uradu!«

Kmet je utihnil, sodnik se je dvignil z listom v roki, bral, da je kmetu kar sapo jemalo, ko je čul, kakšno moč in oblast je pridobil gospod grof s cesarskim potrjenjem od prejšnjih tolminskih gospodov Breunerjev. Uradnik je utihnil, zopet sedel in pisal. Potem je zopet vstal. Sedaj je kmet laže umel. Sodnik mu je bral obsodbo zaradi nekega zločina, nekega upora, rovarjenja proti postavnim gosposki, zaradi skrajno grdega dejanja, ki se je kmetu samemu gnusilo ob sodnikovem orisu, le da mož ni vedel, kdaj in kako bi se bil tako spozabil in tako pregrešil.

(se nadaljuje)

(1) blagajnik Grandente: Locatelli in Grandente sta bili dve plemiški rodbini, katerih moški potomci so opravili za tolminskega grofa razne službe kot oskrbniki, kancelarji, notarji, pisarji (Rutar, Zgodovina, str. 145).

(2) strigon: vampir.

XXV. olimpijske igre

V pričakovanju jutrišnjega uradnega odprtja na stadionu Camp Nou

Oči že uprte v Barcelono

BARCELONA — Jubilejne XXV. Olimpijske igre bodo uradno startale jutri, s svečano otvoritveno slovesnostjo, ki bo, sodeč po dosedanjih napovedih, nekoliko zmernejša od vseh predhodnih, pa ne zato, ker naj bi Španci in Katalonci bili štedljivejši od drugih narodov, ampak preprosto zato, ker naj bi treznost olimpijskih koreografij narekovali posebno izostreni varnostni razlogi.

Neuradni začetek predzadnjih iger drugega tisočletja je sicer na sporedu že za danes ob 18. uri, ko se bosta na slovitom stadionu Camp Nou v katalonski prestolnici pomerili olimpijski nogometni postavi Italije in ZDA.

Svečano odprtje iger bo izvedeno v duhu in stilu sredozemske simbole, ki je prav gotovo značilna za gostitelje tokratnih olimpijskih iger in tudi za vrsto sorodnih držav udeleženk, z Italijo v prvi vrsti. Španski kralj Juan Carlos bo dogodku sledil rama ob rami s predsednikom MOK Juanom Antoniom Samaranchem. Še enkrat pa velja poudariti, da bo letošnja svečanost v primerjavi z vsemi prejšnjimi mnogo krajša, nekako bolj »protokolarna« v primerjavi z bujnimi vzhodnjaškimi seelskimi koreografijami ali pa s kičastim bliščem iz Los Angelesa.

Barcelonske igre bodo v marsičem rekordne, tako kot se spodobi za sleherni izvedbo olimpijskih iger, ki vsem spremembam navkljub ostajajo sila privlačen in fascinanten dogodek, ne glede na to, da imajo že dobro dvajsetletje bolj malo opraviti z idealistično vizijo ter s sporočili barona De Coubertina.

Pričakovani rekordi izhajajo iz preobratov, ki so v tem zadnjem dvoletnem obdobju prizadeli ves svet, posebno do še nedavnega t.i. vzhodni blok držav, z bivšo SZ na čelu. Tako bodo v Barceloni prvič v zgodovini ali pa prvič po mnogih letih nastopile reprezentance kopice držav, ki so dobesedno včeraj izbojevale ali dosegle neodvisnost in mednarodno priznanje.

Z nekoliko drugačnim potekom in učinkom velja to tudi za Slovenijo, ki se bo po »generalki« iz ZOI v Albertvilleju prvič samostojno udeležila letnih olimpijskih iger z dokajšnjimi izgledi v nekaterih panogah, tistih pač, v katerih so bili slovenski atleti nosilci tudi v sklopu bivših jugoslovanskih selekcij.

Pravice nastopanja so, kot znano, »in extremis« postali deležni tudi srbski in črnogorski športniki, ki se bodo lahko posamezno udeležili iger, v belem dresu, pod olimpijsko zastavo, brez himne in brez pravice do udeležbe v svečanem mimohodu. Gre pravzaprav za delno pravico na osnovi povsem čudnega kriterija, čeprav je generalni direktor MOK-a, Francois Carrard izjavil, da je to velika zmaga športa nad politi-

ko, ker da gre za izničenje ukrepa (embargo), ki ga je osvojila OZN... Tako bodo bivši jugoslovanski športniki nastopali kot neodvisna ekipa in to v individualnih panogah.

Zadnji trenutek je dovoljenje udeležbe dobila tudi reprezentanca BiH, kljub temu, da je trenutno še brez lastne himne in zastave... Bosansko-hercegovsko odpravo v Katalonijo bo sestavljalo približno 30 oseb, vključno s funkcionarji.

Nekdanja (tudi športna) velesila SZ bo z izjemo pribalstkih držav še tokrat nastopila enotno z nazivom SND, pa tudi brez zastave in himne.

Na vsak način bodo to po dolgem času, tako ali drugače, prve »univerzalne« olimpijske igre, saj so to postale z udeležbo športnikov t.i. Nove Jugoslavije, četudi bodo slednji pravzaprav nastopali izključno v lastnem imenu. To je pravzaprav pomembna novost, po bojkotih, ki so zaznamovali vse zadnje izvedbe olimpiade od Montreala (leta 1976) dalje, toda glede na splošno stanje v Evropi in svetu ima vse skupaj bolj klavrn prizvok. Na vsak način je to še zelo daleč od učinka, ki so ga v antični dobi imele klasične olimpijske igre, med katerimi je povsod vladalo premirje.

25. olimpijske igre pa bodo rekordne po številu ur televizijskih prenosov in nasploh po višini milijardnih pogodb, ki so jih sklenile razne, pretežno ameriške televizijske družbe za odkup pravice prenašanja in pa multinacionalke, ki se na podlagi milijardnih zneskov pulijo, zato da bi bila podoba njihovih proizvodov asocirana s športnim dogodkom leta, petletja, morda pa tudi desetletja. Televizijska nadvlada bo tokrat zasenčila tudi predzadnje in zadnje OI, ki se jih je itak držal predznak »televizijske«. Tokrat pa bodo spet (do novih OI?) porušeni vsi dosedanja rekordi televizijskega prenašanja in spremljanja, predvsem po zaslugi svetovno znane mreže CNN, ki je postala neobhodna in nenadomestljiva za časa zalivske vojne in ki je odkupila levji delež pravic prenašanja »Barcelone 1992«.

In čeprav zveni v takem kontekstu protislovno, pa se ne moremo znebiti občutka, da so bile letošnje OI malo reklamizirane, kajti če se spomnimo Los Angelesa in Seula, imamo vtis, da so bila sporočila, olimpijska simbolika, gesla in vse, kar sodi v takozvani reklamni »batage«, mnogo bolj številna, vztrajnejša ter gosteje razporejena v teku celotnega leta, medtem ko se je reklamno olimpijsko bombardiranje za Barcelono dejansko začelo šele pred kakim tednom. Drži pa, da je bila naša, kot tudi širša evropska javnost, nikoli kot doslej bolj pozorna na zadeve, ki so presneto resne, bolj boleče in pomembnejše od športa.

Barcelona '92 S P O R E D	JULIJ										A V G U S T									SKUPNO zlate kolajne
	pet. 24	sob. 25	ned. 26	pon. 27	tor. 28	sre. 29	čet. 30	pet. 31	sob. 1	ned. 2	pon. 3	tor. 4	sre. 5	čet. 6	pet. 7	sob. 8	ned. 9			
OTVORITEV																		—		
ATLETIKA																		43		
BADMINTON																		4		
BEZBOL																		1		
NOGOMET																		1		
KANU-KAJAK																		16		
VESLANJE																		14		
KOLESARSTVO																		10		
KONJSKI ŠPORT																		6		
GIMNASTIKA																		15		
HOKEJ NA KOLTALKAH																		demonstr.		
HOKEJ NA TRAVI																		2		
JUDO																		14		
ROKOBORBA																		20		
PLAVANJE																		31		
SINHRONIZ. PLAVANJE																		2		
KOŠARKA																		2		
ROKOMET																		2		
VATERPOLO																		1		
ODBOJKA																		2		
PELOTA																		demonstr.		
MODERNI PETEROBOJ																		2		
BOKS																		12		
SABLJANJE																		8		
DVIGANJE UTEŽI																		10		
TAEK WON DO																		demonstr.		
TENIS																		4		
NAMIZNI TENIS																		4		
STRELJANJE																		11		
STRELJANJE																		2		
LOKOSTRELSTVO																		4		
SKOKI V VODO																		4		
JADRANJE																		10		
ZAKLJUČ. PRIREDITEV																		—		
Zlate kolajne	—	—	9	12	14	17	19	19	23	28	19	12	12	11	23	29	10	257		

TV spored

DANES

17.55 nogomet: Italija - ZDA

19.55 nogomet: Španija - Kolumbija; Egipt - Katar in Poljska - Kuvajt (istočasno)

17.55 nogomet: Italija - ZDA
19.55 nogomet: Poljska - Kuvajt
22.35 nogomet: Španija - Kolumbija

V Barceloni: nogomet pred odprtjem iger

Start azzurrov z ZDA

Nogomet bo prva športna panoga, ki bo debitirala na OI in to že danes, pred uradnim odprtjem XXV. OI, ki se bodo začele z jutrišnjim dnem, ko bo na sporedu svečana otvoritev iger.

Nevsakdanja čast »ouverture« na predvečer Iger je doletela nogometni reprezentanci Italije in ZDA, ki se bosta drevi ob 18. uri spopadli na slovitom stadionu Camp Nou, kjer si je italijanska reprezentanca pred desetimi leti priigrala nastop v finalu tedanjega SP in nato osvojila naslov svetovnega prvaka.

»Azzurri« bodo na OI nastopili s svojo selekcijo »under 21«, ki je pred nedavnim osvojila naslov evropskega prvaka, Američani pa s

postavbo, ki so jo sestavili izrecno za nastop v Barceloni in so v šestnajstih kvalifikacijskih tekmah izbojevali 15 zmag, enkrat pa igrali neodločeno.

POSTAVI EKIP
ITALIJA: Antonioli; Bonomi, Favalli, D.Baggio, Matrecano, Verga, Melli, Albertini, Buso, Corini, Marcolin. Na klopi: Peruzzi, Taccola, Rossini, Sordo, Muzzi. Selektor: Maldini.

ZDA: Friedel; Rast, Lapper, Dayak, Imler, Burns, Huwiler, Jones, Snow, Moore, Reyna. Na klopi: Feuer, Onalfo, Allnutt, Brose, Lagos. Selektor: Osiander.

SODNIK: Diaz Vega (Španija).

Arianna Bogatec se vestno pripravlja na prvo regato

Arianna Bogatec, Sirenina jadralka, ki bo edina zamejska Slovenka na barcelonskih igrah v vrstah italijanske reprezentance, je že prispela v katalonsko prestolnico in se že vneto pripravlja na prvo olimpijsko regato v razredu »Evropa«, ki bo na sporedu v ponedeljek.

Naša tekmovalka se že vneto pripravlja na pomembno preizkušnjo, saj ima do začetka tekmovalnega še nekaj dni časa, da se seznani s tekmovalnim okoljem in da se čimbolje prilagodi razmeroma novemu čolnu, saj je mednarodna jadrnalna zveza oskrbela vse tekmovalce z enotnim tipom plovila le nekaj mesecev nazaj.

XXV. olimpijske igre

Med Italijani kopica kandidatov za medalje

Vsaj ponoviti Seul

BARCELONA — Za italijanski šport je značilno, da se na vse večje mednarodne manifestacije podaja z veliko dozo (tudi pretirane) optimizma. Rezultati so nato večkrat bolj skromni od pričakovanega, pa čeprav velja Italija za športno velesilo. Sledi obdobje ostrih kritik, napovedanih čistk in hudih besed, pred novim tekmovanjem pa je spet vse po starem. Podobno velja tudi za letošnje olimpijske igre. »Osnovo« predstavljajo obračuni iz Seula, kjer je Italija osvojila šest zlatih, štiri srebrne in štiri bronaste medalje. Prejšnji dve izvedbi iger nista verodostojni, kajti v Moskvi ni bilo ZDA, v Los Angelesu pa Sovjetske zveze. Pred dvanajstimi leti je Italija tudi zato osvojila kar osem zlatih, tri srebrne in štiri bronaste medalje, leta 1984 pa kar 14 zlatih medalj, 16 srebrnih in 12 bronastih. Letos pa bo »specifična teža« medalj nedvomno večja.

Večina italijanskih osvajalcev zlatih medalj je prisotna tudi v Barceloni. Manjka le boksar Parisi, ki je (z malo uspeha) poskušal srečo med profesionalce. So pa tu večna brata Abbagnale, rokoborec Maenza, tekač Bordin, sabljač Cerioni in veslaški četverec s krmarjem. Pa ne kot turisti, temveč kot resni kandidati za ponovno zmago. Nekateri celo najresnejši. Brata Abbagnale in Maenza bi v Barceloni osvojili svojo že tretjo zlato medaljo.

V delegaciji azzurrov je celo nekaj preživelih dobitnikov medalj iz Los Angelesa (Andrei, Oberburger, Masullo, Numa, Meglio in Scalzo) in Moskve (Damilano, Roman).

V taboru azzurrov resno upajo, da bo kdo od teh veteranov znova presenetil, poleg njih pa je tu še cela serija mlajših šampjonov. Kot možne osvajalce bolj ali manj zlah-

tnih odličij omenjajo še atlete Antiba (10.000 m), De Napolija (1.500 m) in Salvadorjevo (hoja), plavalce Minervinija (100 m prsno), Battistellija (200 m hrbtno) in Sacchia (400 m mešano), nad »desaparecidom« Lambertijem so že skoraj obupali, kolesarje Gualdija in Rebellina (posamično), sabljača Borello in Zaffaffi jevo ter njuni ekipi floreta, nazadnje pa še tekmovalce v modernem peteroboju.

Po 32 letih segajo ambicije tudi do najvišje stopničke zmagovalnega odra v nekaterih ekipnih športih. Uspehu vaterpolskega »settebella« v Rimu leta 1960 so namreč bolj ali manj sledila sama razočaranja. Odbojkari v Barceloni štartajo celo v nevhvaležni vlogi favoritov. Odkar jih vodi Julio Velasco so postali pravcata nepremagljiva armada, na olimpijskih igrah pa bodo branili tudi naslov svetovnih prvakov. Velikega uspeha si nadejajo tudi nogometaši, nedavni zmagovalci evropskega prvenstva mladih do 21. leta, brez možnosti pa niso niti vaterpolisti, kajti odstotnost Jugoslavije opogumlja vse njene tekmece.

Toda igre so priložnost za uveljavitev tudi manj znanih športnikov, ki svoj trenutek slavlja doživljajo samo ob takih prilikah. Judoisti (Giugnijska in Pierantozzijska), rokoborci (Schillaci), strelci (Cioni in Venturini), veslači (star in tornado, a tudi naša Arianna, mar ne?) in deskar Giordano res niso brez možnosti.

Ljubezenska zgodba pa je botrovala k temu, da Italija prvič uvršča med svoje kandidate za medalje tudi kanuistko, Josefo Idem, sicer nekdanjo vzhodnonemško reprezentantko, ki je s poroko pridobila italijansko državljanstvo.

Slovenija bo v Barceloni nastopila s 30 atleti

Adutov ne manjka

Predsednik olimpijskega komiteja Slovenije Janez Kocjančič se pred prvim samostojnim nastopom slovenskih športnikov na olimpijskih igrah noče prenačati. »Lahko ugotovim le, da lahko strelec, veslač, kajakaši in kanuisti ter mogoče telovadec posežejo zelo visoko, saj so v svojih športih v svetovnem vrhu. Upam, da bomo tokrat odličja (za razliko od zimskih iger v Albertvillu, op. ur.) vendarle osvojili, je dejal pred prvimi boji za medalje v Barceloni.

Slovenija se na prizorišče največje svetovne športne manifestacije predstavlja s po številu skromno odpravo tridesetih športnikov, a ji ambicij ne manjka. Še pred dobrim letom je kazalo, da bo težko doseči priznanje in nastop na igrah, zdaj pa se bolj ali manj prikrito že govori o medaljah!

So ambicije utemeljene? Nedvomno ima Slovenija nekaj pomembnih adutov. Največ pričakujejo od strelca Rajmonda Debevca, ki bo v Barceloni že tretjič nastopil na olimpijskih igrah. Leta 1984 je bil v Los Angelesu dvanajsti, štiri leta kasneje v Seulu pa petnajsti. Obkrat je tekmoval z zračno puško, tokrat pa bo nastopil v treh disciplinah: z zračno puško ter z MK puško 60 leže in v olimpijskem matchu 3x40. Najmanj eno kolajno tudi sam pričakuje, saj ne smemo pozabiti, da je Debec doslej zmagal že na 14 tekmovanjih za svetovni pokal, v svoji vitrini pa se lahko ponaša z medaljami s svetovnih in evropskih prvenstev.

Čeprav sta šele junija dopolnila 20 let, sta veslača Iztok Čop in Denis Žvegelj silovito prodrla v svetovni vrh in na lanskem članskem SP med dvojci osvojila srebrno kolajno,

zato nanjo smeta upravičeno računati tudi tokrat, četverec brez krmarja v zasedbi Mujkič, Klemenčič, Janša in Mirjanič pa se bo potegoval za uvrstitev v finale.

Kajakaši in kanuisti so bili doslej najuspešnejši med vsemi slovenskimi športniki, saj so samo s svetovnih prvenstev prinesli 29 kolajn, od teh 14 slalomisti, 15 pa tekmovalci v spustu. V reprezentanci je tudi svetovni viceprvak med kajakaši (član novogoriških Soških elektrarn) Marjan Strukelj, v isti disciplini pa bosta z dobrimi obeti nastopila tudi Albin Čizmič in Janez Skok. Tudi kanuisti so dobro pripravljeni. Čeprav bo konkurenca zelo ostra, so Borut Javornik, Jože Vidmar in Boštjan Žitnik optimisti.

Ostali člani slovenske odprave se bodo morali menda zadovoljiti z manj odmevnimi dosežki, vsekakor pa ne drugorazrednimi. Tako bo gimastičar Lojze Kolman (njegovo izvirno akrobacijo na drogu so vpisali v tehnični pravilnik Mednarodne gimnastične zveze) na drogu zanesljivo med boljšimi, izkaže pa se lahko tudi kolesar Valter Bonča, čeprav bo na cestni dirki za posameznike nastopil osamljen. Za jadralce (deskar Vidakovič in Kosmina in Sosič v letečem Holandcu) bi bil uspeh uvrstitev med 10. in 15. mestom, med peterico plavalcev pa lahko na uvrstitev v A finale računa menda le Igor Majcen, četverica atletov pa objektivno nima večjih možnosti, čeprav bi lahko Borut Bilač (daljina) in njegova žena Britta (višina) presenetila. Za maratonce Vinčiča bi bila ponovitev Seula (25. mesto) lep dosežek. V reprezentanci so še lokostrelec Samo Medved in judoista Štefan Čuk ter Filip Lešček.

Šport doma in po svetu

Že v 1. kolu italijanske nogometne A lige Udinese - Inter

RIM — Včeraj so na italijanski nogometni zvezi objavili spored A in B nogometnih lig. Nogometna sezona 1992/93 se bo torej začela 6. septembra in se bo končala 23. maja 1993.

V A ligi bo premor 11.10. (Italija - Švica), 15.11. (Škotska - Italija), 20.12. (Malta - Italija), 27.12. (božični prazniki), 21.2.93 (Portugalska - Italija), 2.5.93 (Švica - Italija).

SPORED 1. KOLA A LIGE (6.9.92)

Atalanta - Parma, Cagliari - Juventus, Fiorentina - Genoa, Milan - Foggia, Napoli - Brescia, Roma - Pescara, Sampdoria - Lazio, Torino - Ancona, UDINESE - Inter.

SPORED 1. KOLA B LIGE (6.9.92)

Ascoli - Modena, Bologna - Venezia, Cesena - Cremonese, Fidelis Andria - Lucchese, Monza - Bari, Padova, Piacenza - Lecce, Reggiana - Verona, Taranto - Pisa, Ternana - Spal.

Klinsmann k Monacu

MILAN — Vodstvo Interja je včeraj sporočilo, da je odstopilo francoskemu prvligašu Monacu nogometaša Jurgena Klinsmanna. Nemški as bo igrar pri Monacu tri leta.

Rally Argentine: Auriol vodi

SAN MIGUEL TUCUMAN — Po dveh posebnih preizkušnjah druge etape avtomobilskega rallyja Argentine, osma preizkušnja za SP, je zanesljivo v vodstvu francoski pilot Didier Auriol na lancii martini racing.

Auriol ima 59' prednosti pred Špancem Carlosom Sainzem na toyoti. Tretji pa je Italijan Alessandro Fiorio na lancii delfi hf, ki ima zaostanek 2'23".

Včeraj na 18. etapi francoskega Toura Odločil sprint

TOURS (FRANCIJA) — V pričakovanju današnje etape na kronometer, na kateri pa je seveda Miguel Indurain nesporen favorit, se je včeraj drugič na tem Touru, 18. etapi končala z množičnim sprintom, v katerem je bil najspretnější Francoz Thierry Marie, ki je prav na ciljni črti ugnal Nizozemca Jelleja Nijdama. Nizozemec se je že veselil zmage, ko ga je presenetil domači kolesar.

Na današnji etapi na kronometer, ki je dolga kar 64 km in je kot nalašč za vodilnega z lestvice Induraina, bo španski as še bolj utrdil svojo prvo mesto, tako da bosta zadnji dve etapi do cilja v Parizu povsem brez pomena.

Vrstni red 18. etape (Montlucon - Tours, 230 km): 1. Thierry Marie (fr) 5.07'15"; 2. Nijdam (Niz), 3. Museeuw (Bel), 4. Ludwig (Nem), 5. Jalabert (Fr), 6. Da Silva (Port), 7. Fidanza (It), 8. Lilholt (Dan), 9. Anderson (Avstral), 10. Manders (Niz) in vsa glavnina v zmagovalčevem času.

Skupni vrstni red: 1. Miguel Indurain (Šp) 89.56'25"; 2. Chiappucci (It) po 1'42"; 3. Hamspten (ZDA) po 8'07"; 4. Lino (Fr) po 9'22"; 5. Bugno (It) po 10'09"; 6. Delgado (Šp) po 11'50"; 7. Breukink (Niz) po 15'54"; 8. Perini (It) po 15'56"; 9. Roche (Ir) po 17'12"; 10. Vona (It) po 19'22".

S. Lorenzo: naši tokrat uspešnejši

Tretji dan košarkarskega turnirja San Lorenzo je bil za ekipo Latte Silp, v kateri igrajo nekateri slovenski košarkarji, uspešen. To moštvo je namreč premagalo ekipo Supermercata di Piazza, pri kateri nastopa tudi borovec Marko Debeljuh (dal je 6 točk), s 122:103. Med najzlaščnejšimi za uspeh Silpa sta bila tudi jadrancova Klavdij Starc (17 točk) in Sandi Rauber (22). Bivši jadrancov Marko Corsi pa je dosegel 9 točk.

Regata »optimistov« v organizaciji JK Čupa Težave z brezvetrjem

Jadralna sezona je v polnem teku in iz tedna v teden se vrstijo tekmovanja.

Pred dnevi so v Seslanskem zalivu zaplapolala jadra razreda optimist. Mladi mornarji so se pomerili v drugi preizkušnji conskega prvenstva. Regato je priredil JK Čupa. Organizatorji, regatni odbor in tekmovalci so imeli, žal, težave z brezvetrjem. Kljub težavam pa so izpeljali kar dve preizkušnji. Drugo preizkušnjo so bili prisiljeni celo skrajšati.

V prvi regati je slavil član jadrnega kluba iz Trzica Guido Prearo, na dobro enajsto mesto je pristal Alessio Pincin (JK Čupa), Andrej Močilnik (Sirena) je bil 15., Ana Žerjal (Čupa) pa 17. Ostali predstavniki slovenskih klubov so pristali po več kot dvajsetim mestom. Skupno je nastopilo skoraj 70 jadrancev v predstavništvu 14 klubov 11. cone italijanske jadrne zveze.

Takoj po prvi regati je regatni odbor omejil z bojami novo regatno polje in zopet se je vnel športni boj. Tokrat je bil najhitrejši Benečan Federico Del Greco. Imenitno se je odrezal član TPK Sirena Andrej Močilnik, saj je pristal tik pod vrhom. Tudi Alessio Pincin je dodatno izboljšal položaj in prijadral do cilja osmi. Tekmovalni dan se je končal v mučnem brezvetrju in vsi so upali za izboljšanje vetrovnih razmer za naslednji dan.

V nedeljo je bilo na sedežu JK Čupa kar živahno. Vsi so se burno pripravljali na tretjo preizkušnjo.

Vodno površino je razgibala prijetna burja in regatni odbor je že napovedal štart ne ene, temveč dveh preizkušenj. Tekmovalci so sprejeli novico z navdušenjem. Po ugotovitvi, da veter blizu obale ne piha enakomerno, so se vsi tekmovalci z regatnim odborom vred pomaknili na odprto morje. Tam pa jih je čakalo neusmiljeno brezvetrje. Tako v nedeljo niso uspeli dokončati niti enega plova. Ob 16.30 je regatni odbor dvignil zastavo, ki je pomenila konec vseh napovedanih regat in optimisti so povlekli motorni čoln do drče JK Čupa. Torej regate je bilo konec, končna lestvica pa je bila naslednja: 1. Guido Prearo (SVOG), 4. Andrej Močilnik (Sirena), 8. Alessio Pincin (Čupa), 19. Darío Cossutta (Sirena), 21. Ana Žerjal (Čupa), 22. Aleš Omari (Sirena), 25. Andrej Petaros (Čupa).

V soboto in nedeljo bo JK Čupa priredil še eno regato za optimiste. Tudi ta bo veljavna za selekcije za nastop na mladinsko državno prvenstvo. Najmlajši jadranci pa se bodo podali v Chioggio. Tudi kade- te čaka važna regata, in sicer za prvo selekcijo Prvo jadro (Prima vela). Najboljši mali jadranci si bodo priborili pravico nastopanja na državnem prvenstvu kadetov, ki bo septembra meseca v Ravenni. (D. Poljšak)

Na sliki M. Magajne predsednik JK Čupa Marino Košta pozdravlja prisotne tekmovalce pred nagrajevanjem.

konjske dirke - konjske dirke

V Tarentu je naš favorit Incredible DJ (skupina 1), ki pa bo moral paziti pred Dontellmenomorejem (skupina X), od skupine X bi omenili tudi nevarnega The Devila.

Možnosti za uspeh ima v Tarentu Micandro (skupina X), favorita sta še Leonford (skupina 1) in Lobo MS (skupina 2).

Čeprav bo tekma v Rimu dokaj izenačena, pa vseeno je naš favorit Musica Jazz (skupina 1). Omenili pa bi še Insidia Red (skupina 2), ugodno pa bi lahko presenetil Eteranec (skupina X).

V Montecatiniju bo Graceful (skupina 1) skušal izkoristiti ugoden izhodnišni položaj. Presenetila pa bi lahko Gadino Mas (skupina X) kot tudi Marlom Jet (skupina 2).

V dokaj dobri formi bo v Follonici startal Intramuscolo (skupina 2). Od skupine X velja slediti Mortanu, od skupine 1 pa Ebradorju.

V Montegiorgiu so naši favoriti Marzio Doro (skupina 2), Edloriz (skupina X) in fiordo AC (skupina 1).

DIRKA TRIS

Naši favoriti: št. 22 Keystone Anita, št. 24 Maddy Bourbon, št. 20 Micolz. Za sistemiste: št. 12 Marazzi, št. 21 Liu Dawn, št. 5 Limbo D' Asolo.

totip

1. — prvi	1 X
drugi	X
2. — prvi	X
drugi	1
3. — prvi	1 2
drugi	X 2
4. — prvi	1
drugi	X 2
5. — prvi	2
drugi	X 1
6. — prvi	2
drugi	X 1

Naročnina: za Italijo mesečna 23.000 Lir - Letna naročnina za 1992 znaša 276.000 Lir. Poštni tekoči račun Založništva tržaškega tiska, Trst 13512348, za Slovenijo: mesečna 450 SLT (dnevna 22 SLT). Letna prednaročnina 5.000 SLT za tiste, ki jo poravnajo do 29. 2. 1992. Ziro računa 50101 - 601 - 85845, ADIT Sežana - Partizanska 75 a, telefon 067/73360; Fax 067/72441.

Oglaš: 1 trgovski modul (šir. 1 stolpec viš. 23 mm) 80.000 Lir; finančni in legalni 120.000 Lir; ob praznikih povišek 20%; mali oglasi 850 Lir beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. Iva 1996. Naročila sprejemajo: iz dežele Furlanije-Juljske krajine agencija PUBLIEST SRI (vsak dan od 8.30 do 12.30). Trst, ul. Montecchi 6 - Tel. 7796-611 - Fax 769897; iz drugih dežel v Italiji podružnice SPI; iz Slovenije in Hrvaške STUDIO VISTA d.o.o., Ljubljana, tel-fax 216155 vsak dan od 9. do 13. ure razen sobote.

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (0401) 7796-600 - Tlx 460894
Fax 0401/772418

GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723
Fax 0481/532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
FAX 0432/730462

Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja ZIT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG